

Mirgu Marga

Ras "Kugis Mugis."

Be The Ohio War History
komfere. Francisco
mieste, kolumbuso
25, norima "uk-
so Vartų Kom-
nes tuo vardu vadina-
eiga i tą miestą. Ši
gali tapti labai sim-
konferencija nuties
teisingus pagrindus
pasauliui, kad žmoni-
reiktų pergyventi kito
karo.

Tačiau, jei ši kon-
nepakels balso už Li-
tijos ir Latvijos lai-
tautos ją greičiau
Pragaro, ne Aukso
konferenciją. Jei
Rusų imperializmui
nis pasaulis bus tas
visškas, kur stiprus

AMERIKOS Lietuvių
nizacijos privalėtų
sidėti ir kiekvienam
Vartų Konferencijos"
iteikti memorandumą,
kuris pasaulio sąžinei
ne-teisingą likimą
Lietuvai, matyti, skir-
amas.

Srovėmis susiskald-
politinė vadovybė ar
tai padaryti?

PASAULIUI teko pa-
Trijų Didžiųjų Jaltos
konferencij su šiaurės
Amerikos valstybių
surengta Meksikos
nėje. Čia netuvo nei
nei mažų, ir jokia
nesirengė savo silp-
na apilpėti.

Meksikoje pasirašyta
vadinama Chapultepec'o
Sutarties, kuria visos
pripažįstamos lygionis
muose ir kuria kiek-
žadėjo gerbti kitos
somybė ir saugumą.

Jaltoje gi apie Pa-
lis buvo nutylėta, nes,
taip meska norėjo, o
kai ir Jugoslavai pa-
taip kaip Maskvai ti-
toks dvasinis dviejų
cijų skirtumas? At-
kus: vienur konferen-
demokratai, o kitur
diktatorinis aitvaras.
aitvaru, sakoma, ne-
liauti.

NEW YORKO Pasaulinėje
Parodoje buvus Karaliaus
statula bus perkelta į
New Yorko vidurme-
Central Parką, ir ten
mušio sukaktuvių proga
(Liespos 15) atidengta.
Tos ceremonijos
primins Lietuviai ką
tauta kitiems davė.
savinasi ne savo.

NEPILNAIS daviniais, C. V.
Baltramaitis surinko
aukštesnių karininkų
Amerikos kariuomenėje.
Dvidešimtis šėsi jų
bes už Ameriką ir jos
principus.

Nėra abejojimo, šis
nepilnas, nes vienam
sunku Amerikos Lietu-
vų dalyvavimą pilnai
Baltramaitio pastangos
paskatinti sukuriamą
organizacijos kuri šiuo
nuolatos energingai
Tai istorijos darbas.

PREZ. ROOSEVELT, i
San Francisco konfe-
ciją važiuodamas, žada
kelėje tam tikruose
tuose pasakyti kalbas
ta konferencija ir ap-
tarimus Jaltoje.

San Francisco konfe-
cija atsiderys Baland. 25.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 11

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO KOVO-MARCH 16, 1945

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

AM. LIET. MISIJA SUSIRENKA

Washington, D. C., Kovo 23-24

Amerikos Lietuvių Misijos Darbams Remti Aukos Gausiai Plaukia. Kas Daugiau?!

IKI KOVO 15 DIENAI AUKŲ MISIJAI IŠ PLACIOS AMERIKOS SUPLAUKĖ \$1,000.00

Dariaus-Girėno Postas Chicagoj Aukojo \$250.00

Chicagoj Lietuvių Chamber of Commerce Paskyrė Auką \$25.00. Dalyvaus Misijoje Judge John

T. Zuris iš Chicago; Zofija Smetonienė, Velionies Prezidento A. Smetonos Našlė, Julius

Smetona, buvęs žymus diplomatas iš pereito Didžiojo Karo Robert J. Caldwell ir

Šimtai Lietuvių Veikėjų iš Įvairių Tolimų ir Artimų Kolonijų

BROOKLYN LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS AUKOJO \$100.00; TAUTININKŲ KLUBAS — \$50.00.

(Plačiau apie Amerikos Lietuvių Misiją telpa ant 3-čio ir 4-to puslapio.)

KOMUNISTAI PRI- IMAMI Į SVARBIAS VIETAS. KODEL?

Washingtonė iškelta aik-
štėn jog Harry Hopkins,
artimas Prez. Rooseveltui
patarėjas, pravedė panaik-
nimą draudimo komunis-
tus priimti į aukštesnius
karininkus, ir į visai slap-
tas konfidencialias valdžios
įstaigas bei vietas.

Hopkins pavadintas "Bal-
tųjų Namų Resputinu", ku-
ris pasitarnauja komunis-
tams.

Komunistų laikymas ka-
ro įstaigose iššaukė tyrinė-
jimus. Maj. Gen. Donovan
tardomas kodėl jo Strate-
giškų reikalų raštinėse pri-
laikomi komunistai tarnau-
tojai.

ARMIJA per sekančius
3 mėnesius gaus visus ka-
riuomenės paimamus vy-
rus tarp 18 ir 20 metų am-
žiaus, nes armijos eilės ap-
retėjo mušiuose, o karo lai-
vynas laikosi savo pilnu-
moje.

Tik vakarų fronte nuo
pradžios įsiveržimo Pran-
cuzijon, sąjungininkų ka-
riuomenės paėmė 29 gene-
rolus nelaisvėn, kiti 18 žu-
vo mušiuose, tuomi suma-
žinant nazių gynėjų skai-
čių.

New Yorke veikianti or-
ganizacija Freedom House
atmetė komunistų poiltis-
kos sąjungos \$5,000 dovana
skirtą Wendell Willkie pa-
minklo fondui. Tai komu-
nistams nubraukta nosis.

LEND-LEASE PRA- ILGINTAS, IR TIK KARO REIKALAMS

Washington, Kovo 13,
Atstovų Rūmuose priimta
tarimas pratęsti lend-lease
dar metams laiko, tačiau
su aiškiu pažymėjimu kad
"tik karo reikalams". Iki
šių po lend-lease priedan-
ga Amerikos geru naudojo-
si tulos kitos šalys, ir So-
vietai Rusija ypatingai, ku-
ri net viskuo pralabo ir su-
stiprėjo tiek kad gali pa-
grąsinti pačiai Amerikai.

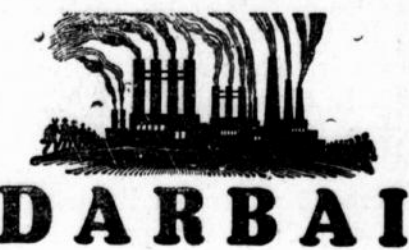
Šio karo metu lend-lease
viršijo jau 36 bilijonus do-
larių.

HITLERIS savo kalboje
Kovo 11 skelbė jog "sajun-
gininkai, apsvaigę pergalės
orgija" pasiryžę sunaikinti
Vokiečių tautą, iššaukė jų
tarpe tokį fanatišką pasi-
priešinimą kad Vokiečiai
kariaus iki jų prieši "pa-
vargis ir dar gali būti su-
triuškinti".

Iš Florencijos, Italijos,
praneša kad tame mieste
Vokiečių užstatytų minų
sprogime užmušta 2000 gy-
ventojų.

Eden, Anglų užsienių se-
kretorius, užgria atidavi-
mą Rusijai Karaliaučiaus
miesto.

Senate iškelta sumany-
mas kad Amerika, iki dar
karas tęsiasi, sustiprintų
iki aukščiausio laipsnio sa-
vo salas Alaskos vande-
nuose, kad karui pasibaig-
us Maskva neimtų kištis
ir trukdyti to stiprinimosi.
Pastebėta kad Rusija at-
eityje gali būti vienatinis
stipriausias priešas Ame-
rikai Pacifiko vandenyse.

19,000 neteks darbų. In-
dustrialistas Henry J. Kai-
ser pareiškė kad apie 19-
000 darbininkų jų vakari-
nio pakraščio laivų staty-
bos dirbtuvių bus paleis-
ti iš darbų pasibaigus val-
džios kontraktams.

Nori streikuoti. Boston,
Mass. — Naujosios Angli-
jos audinių darbininkai
pradėjo balsuoti už strei-
kavimą jeigu nebus jiems
pakelta mokesčiai. Iš Fall
River, New Bedford, Le-
wiston, Biddleford ir kitų
vielių praneša jog ten vi-
ensaliai pasisakyta už strei-
kavimą.

Institute, W. Va. — Pa-
sibaigė streikas sintetinio
gumo darbininkų, kurių
buvo sustreikavę 100 ir ki-
tus 800 privertę streikuoti
del sulaikymo anų darbų.

Pittsburgh, Pa. — West-
inghouse Electric & Mfg.
Co. praneša kad savo dirb-
tuvėse jau priėmė į darbus
5600 šio karo veteranų ku-
rie paleisti po pasveikimo
ar šiaip ir gali dirbti.

Greensburg, Pa. — 2200
darbininkų Walworth Co.
karo reikmenų dirbtuvėse
sustreikavo protestuodami
kad kompanija atsisakė
mokėti atostogų pinigų 20
sugrįžusių dirbti karo ve-
teranų.

Hollywood, Cal. sustrei-
kavo 12,000 unijistų filmų
studijų amatininkų ir me-
chanikų.

AUKA LIETUVOS LAISVI- NIMO REIKALAMS

Stokite i Talką Tiems Kurie Dirba ir Aukojasi!

Mielas Tėvynaini! Skubiai siųsk savo auką Amerikos Li-
tuvų Misijai — siųsk kiek išgali, siųsk mylėdamas Lietuvą,
siųsk su mintimi kad pagelbėsi jai laisvę atgauti! Stok i tal-
ką tiems kurie dirba, kurie važiuos į Washingtoną, kurie pašven-
čia savo brangų laiką dirbdami tą darbą kuris priklauso mums
visiems dirbti!

Iškirpk šį kuponą, pridėk savo dolerį, penkinę ar daugiau
ir užadresavęs siųsk į Washingtoną arba LVS Centrai Cleve-
lande. Adresuok sekančiai:

AMERICAN LITHUANIAN MISSION

Hotel Statler

Washington, D. C.

arba:

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Sveikinimas ir Auka Amerikos Lietuvių Misijai

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

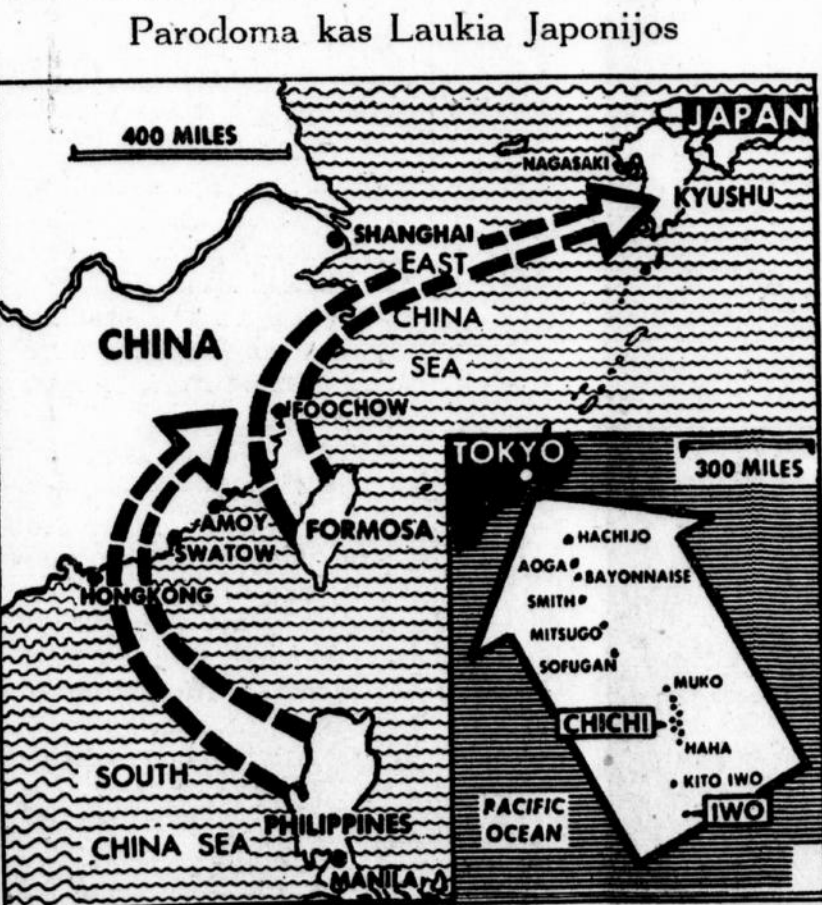
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Sveikinu Amerikos Lietuvių Misiją susirinkusią Washing-
ton, D. C., ir parėmimui Jūsų darbų siunčiu auką: \$.....

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Valst.....

Amerikiečiams užėmus Japonų salą Iwo, tik 750 mylių
atstu nuo Japonijos, Japonai nujaucia kas jų laukia. Prie to
iš Filipinų salų tikima Amerikiečių persikeliant į Kiniją ir iš
ten iš antros pusės Japoniją atakuojant.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

PHILADELPHIJOS PASTABOS

KOVO 4 dieną, sekmadienį po pietų, mūsų miestą aplankė žymūs veikėjai: Adv. Olis ir Al Kumskis iš Chicagos, L. V. S. Centro pirm. Inž. P. J. Žiuris ir Dirvos red. K. S. Karpius iš Clevelando, A. S. Trečiokas iš Newark, N. J. Jie atvyko čia specialiai iš Washingtono, kur lankėsi Amerikos Lietuvių Misijos rengimo reikalais.

Sustoję trumpam laikui Wm. Paschall-Poškos įstaigoje, svečiai papasakojo ant greitosios susirinkusios vietos veikėjams kas buvo atlikta ir kas daroma Lietuvos Nepriklausomybės bylai ginti.

Ypač jie dėjo svarbos Lietuvių Misijai Washingtono, kuri rengiama Kovo 23 ir 24, parbrėždami kad kuodaugiausia šios kolonijos Lietuvių važiavimą, o kurie negalės dalyvauti kad paremtų Misijos darbus pinigais.

KAIP tenka patirti, iš mūsų miesto nemažai Lietuvių rengiasi dalyvauti Misijos posėdžiuose. Jau teko sužinoti kad Misijon važiavimą mūsų senas rašytojas Kaz. Vidikauskas, laikraščių korespondentas J. Jakimavičius, Wm. Paschall-Poška, Amerikos Lietuvių Seimo New Yorko Ekzekutyvio Komiteto narys; Inž. P. Satinsky, veikėjai Pr. Pukas, Kr. Zemaitis. Iš moterų teko nuristi važiavimą Petronėlę Antanaitienę, Lietuvių radio programos WHAT stoties vedėją, p. Galkienę, p. Dešienę, p. Kanušienę, p. Arlauskienę, p. Jonaitytę ir Talinienę, jaunoji, vė Peticijos parašus, kuriuos čia dar renka.

Rengiasi ir daugia važiavimą, tik jų vardų rašant šis pastabas neteko dar sužinoti. Iš viso tačiau atrodo kad Philadelphia Lietuvių kolonija Misijoje bus gausingai atstovaujama. Taip ir reikia.

DABAR pastabų rašytojo žodis Lietuviams, profesionalams, veikėjams, visiems skaitytojams šio laikraščio, ne tik Philadelphiaje bet ir kitur, kurie negalės dalyvauti Misijoje.

Mes turime žinoti kad Misija rengiama pasisventusių Lietuvių, ir visas darbas brangiai jiems atsieina. Jie pasivencia savo laiką, palieka savo darbus, biznesus, apleidžia ofisus, kad Misiją surengtų. Vadinama jais pinigais, Lietuvos Nepriklausomybės bylos reikalus negali būti užkrautas daliai pasisventusių Lietuvių: Lietuvos bylos našta turi būti nešama visu geros valios Amerikos Lietuvių. Taigi mes visi kurie negalėsime Misijoje dalyvauti turime prisidėti prie jos pinigais.

Si Misija yra tik pradžia didžiojo darbo už Lietuvos Nepriklausomybę. Todel patys ir kitus raginkime tam darbu pinigais aukoti.

Pastabų rašytojas ne tuščiošis ir jis visus kalba. Negalėdamas šiuo sykio dalyvauti asmeniškai esu nutaręs Misijai pasiųsti visos savaitės likusį uždarbį. Jūs tai irgi galite padaryti. Ir darykite anksti — DABAR. Išrašykite čekius arba išpirkite money orderius sekančiai:

AMERICAN LITHUANIAN MISSION
Hotel Statler
Washington, D. C.

Jūsų auka būtina turi Washingtoną pasiekti pirmiau arba neveliau kaip Kovo 23 ir 42, kada Misija posėdžiaus. Todel

negalėdami patys dalyvauti atlikime savo pareigą kitaip — su aukomis nelaimingos Lietuvos bylai ginti.

Z. Jankauskas.

WM. PASCHALL KANDIDATUOJA Į MAGISTRATĄ

Sekmadienį, Kovo 11, įvyko Lithuanian American Republican League of Philadelphia, pasitarimui apie tolimesnį Lietuvių politinį veikimą ir remimą gabaus Lietuvos Wm. M. Paschall-Poškos kandidatūros į Magistrato vietą. Dalyviai noriai pasiėmė peticijų blankas, surinkimui 3000 parašų pastatymui jo kandidatūrai. Dirba abiejų didžiųjų partijų vadai išvien. Buvo suėję iš visų miesto dalių.

Susirinkusieji vienbalsiai pasireiškė už jauno, drąsaus Lietuvos kandidaturą į valdišką vietą. Buvo ir išsišokimų, bet išsiskirstyta geroje nuotaikoje, sutarus dirbti išvien.

Rinkimų vajuos vedėju apsiėmė žinomas veikėjas P. J. Satinsky.

BENDRAS LIETUVIŲ PASITARIMAS

Vasario 28, įvyko vietos Lietuvių pasitarimai salėje 718 Callowhill St. Tai turėjo būti LVS 7-to skyriaus susirinkimas, tačiau dalyvavo ir tarybininkai su savo lyderiu Kun. S. Raila. Vieni ir kiti rimtai svarstė Lietuvos reikalus. Buvo sudėta keletas dolerių aukų Lietuvos reikalų remimui ir platinama Kongresinės Vakarienes Washingtono tikietai.

Čia įvyko ir vienas svarbus, jaudinantis nutikis, apie kurį privalo mūsų visuomenė žinoti: Mūsų patriotas veikėjas, tautos reikalų rėmėjas Antanas Kaniušis, kuris del savo biznio reikalų sakė negalės į Washingtoną važiuoti, paskelbė kad jis vieton savęs leis kita tinkama atstovą, pažadėdamas užmokėti visas jo išlaidas surištas su ta kelione.

Toks jo žygis yra jau daugiau negu paprastas patriotiškas, bet tai yra gilus supratimas reikalo dirbti šiuo laiku kada mūsų tauta randasi tragiškoje sąlygoje.

Viengentis Antanas Kaniušis niekad neįskatė reikalingiems darbams, tik Vasario 18, Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, renkant aukas Raudonąjį Kryžių jis davė \$25. Stambia suma jis yra aukojęs New Yorko Amerikos Lietuvių Seimui pereiną metą.

SVEČIAI. Šeštadienį, Kovo 3, telefonų mūsų veikėjams buvo pranešta kad sekančią dieną Philadelphiaje lankysis Amerikos Lietuvių Misijos komiteto nariai iš Washingtono, kurie ten posėdžiavo. Suaukta susirinkimas 718 Callowhill Gaila tik kad svečiai kiek pavėlavo, tačiau dalyvavo gražus buris vietinių juos pasitikti ir pasitarti. Atvyko Adv. A. A. Olis, Al Kumskis, P. J. Žiuris, K. S. Karpius, A. S. Trečiokas. Jie trumpai viešėjo, bet sukėlė daug entuziazmo numis į Washingtoną važiuoti.

Reporteris.

JUMS TEKS PO 347 KIAUŠINIŲ

Kiaušinių valgytojams gera naujiena: šymet nežiurint kas kaip bus, kiekvienam asmeniui šioje šalyje išteks po 347 kiaušinius, beveik po kiaušinį į dieną. Tai yra net 49 kiaušiniai daugiau negu civiliai suvalgydavo prieškariniais metais.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — idėkit į laisną \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus išties pusmetį.

Detroit, Mich., Naujienos

Išliko Gyvas

Lt. Alexander Vraciu, iš E. Chicago, Ind., Japonų pašautas su lėktuvu Luzon saloje išliko gyvas. Vaizde parodoma jis grįžta į U. S. pasilsui.

BALTIMORE, MD.

IŠ LVS 4-TO SKYRIAUS VEIKIMO

Kovo 3, Lietuvių salėje įvyko Lietuvai Vaduoti Sąjungos 4-to skyriaus surengtas vakarėlis su laimėjimais. Nors puikios buvo neperdaug tačiau vakarėlis pilnai pavyko, liko keliasdešimt dolerių pelno, kuris keliaus į Washingtoną kaip auka Lietuvai Misijai.

LVS 4-tas skyrius energingai rengiasi prie Lietuvai Misijos Washingtono Kovo 23 ir 24 ir mano ten turėti nemažą reprezentaciją. Ypač Kongresinėje Vakarieneje Kovo 23 d. dalyvaus keli dešimtai Baltimoriečių gerų tautiečių.

Yra kviečiamas draugijos siųsti savo delegatus ir pagal išgalę skirti ir auką Lietuvos vadavimo reikalams.

Jau tapo pakviesta DLK Mindaugo Draugija ir Lietuvai Moterų Pilietiškas Klubas.

Mindaugo Draugijoje atžagareiviai Grigaitiniai, dėka pirminko, neleidė to reikalo nubalsuoti ir taip tas reikalas tapo atidėtas.

L. M. Piliečių Klubas išrinko keturias delegates ir paskyrė auką.

PRAKALBOS. Kovo 25 d., LVS 4-tas skyrius rengia prakalbas. Prakalbos įvyks 2 v. po pietų, Lietuvai salėje, antrame aukšte. Kalbės laikraštinkas Jonas Valaitis iš Brooklyn, N. Y. Jis dalyvaus Lietuvai Misijoje Washingtono ne ir mums pasakys daug svarbių žinių iš to didelio įvykio Amerikos sostinėje.

Todel yra kviečiami Baltimoriečiai Lietuvai ateiti į šias prakalbas ir išgirsti daug svarbių žinių apie Lietuvos reikalus.

P. P. Jaras.

•KASDIEN po pusę biljono kubinių pėdų natūralio gazo išeina į orą iš rytinių anglių kasyklų, dėl įvairių plyšių.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Jie Susitiko su Japonais Arčiausia

Amerikos Admirolas Marc A. Mitscher (kairėje) ir Adm. Chester Nimitz (centre), kurie vadovavo užpuolimą Japonų salos Iwo Jimo. Dešinėje Maj. Gen. Keller E. Rockey, marinių vadas tos salos užpuolime.

DRABUŽIAI KUDIKIAMS

Kovo 2 įvykusiame BALF skyriaus susirinkime buvo nutarta laikyti susirinkimus pirmą ketvirtadienį mėnesio, vietoje pirmą penktadienį.

Plačiausia šiame susirinkime buvo kalbama ir svarstoma kaip daugiausia surinkti drabužėlių kudikiams nuo metų iki 5 metų amžiaus, kurie prie pirmos progos bus pasiųsti Lietuvos karo nukentėjusiems kudikiams šelpti. Kaip jau buvo pirmiau tarta, dabar stipriau apkalbėta ir komisija išrinkta ruošti, tuojau po Velykų, kudikių drabužių rinkimo vakarėlį (Baby Shower). Visos moterys ateidamos atneš kudikiams drabužėlių. Vyrams patartina duoti piniginių auką. Bus priimami ir dėvėti drabužėliai.

Rengimo komisija: J. Pilka, E. Molienė, E. Paurazienė, N. Šaltienė, B. Keblaitienė, ir O. Kratage.

Šia proga O. Kratage buvo atsinešus knygų, "Lithuania's Fight for Freedom", parašyta E. J. Harriso, buvusio Britų vice konsulo Kaune ir Vilniuje. Knygutės buvo platinamos ir dalyviai jas noriai nusipirko.

GELBES PABĖGELIŲ VAIKUS

The Detroit News Kovo 8 talpino ilgą straipsnį antrašte, "Refugees in Sweden Need Clothing". Čia pasakyta kad švedijoje yra 11 valstybių paribėgių, tarp jų daug mažų vaikų, kuriems trūksta maisto ir drabužių. Pabėgėlių skaičius siekia iki 200,000 asmenų. "Save the Children Federation" Sausio mėnesį pasiuntus per Švedijos Raudonąjį Kryžių 100,000 svarų drabužių. Kita laivą išsiųs Kovo 20. Straipsnyje tiesiog prašoma aukoti drabužius, ypatingai vaikučiams, kurie nuo šio karo nekaltai kenčia.

Gal mūsų "Baby Shower" kaip tik laiku rengiama, nes mes gerai žinome kad švedijoje yra ir Lietuvių vaikučių, gal ir mes galėsime lygia greta sušelpiti juos.

A. R. KRYŽIAUS VAJUS
Am. Raud. Kryžiaus Lietuvių vienietui aukos rinkti sekasi ir tikimės turėsime kuo pasidžiaugti. Nors šymet biznio vietos paskirtos klubams, o moterys tik per namus eina aukas rinkti, bet darbas nei kiek už kitų metų nemenkesnis. Viena mūsų narė jau surinko virš \$500, kitos gal ir mažiau, bet bus pakankamai.

Kai kam kyla klausimas kodėl mes šymet priklausom prie Roosevelt mokyklos rajono. Už tai kad aš kaip raštininkė esu šiame distrikte kur mums leidžia aukas rinkti. Roosevelt mokykla yra mūsų Board, kur mes gauname gasolino stampus ir maisto racionalės knygetes. Darbas eina tvarkingai ir sistematingai, nėra ko bijoti.

Šis karys, M-S Chester A. Konkka, iš Detroito, išlikęs gyvas Luzon salų mušyje, paleistas 90 dienų poilsui, stojo į darbą karo dirbtuvėje.

Mums negana darbas nudirbti, mums reikia ir tvarkos laikytis ir garsinti Lietuvai vardą kaip kur tik galima.

ISVYKO ATOSTOGOMS

Teisėjas J. P. Uvick su žmona išvyko Floridon keletui savaitių poilsio. Mano apsištoti pas Bačius, Ft. Lauderdale, Fla.

Eugenija Molienė išvyko pas savo brolių, Vytautą Širvydą, Rouses Point, N. Y., ir į Montreal. Širvydas ten yra imigracijos inspektorium. Su ja kartu išvyko ir M. Brazauskienė. Montreale gyvena jos tėveliai ir giminės.

LANKĖSI KARYS

Karo laivyno Leitenantas Alfonso Miknis, grįžęs iš Filipinų salų, 20 dienų viešėjo pas savo tėvus Juozą ir Rožę Miknienę, 17633 Monica ave.

Užbaigęs atostogas Leit. A. Miknis išskrido į Los Angeles, Kalifornijoje.

Mikniai, sekmingai operuoja savo biznį, todėl ir savo vaikus leidžia aukštesniam mokslui. Alfonsas, prieš karo tarnybą, buvo baigęs inžinerijos mokslo. Dabar jau antri metai tarnyboje. Rožė Miknienė dirba prie Lietuvai Rep.

ZUVĘ KARE DETROITIEČIAI

Šie Detroitiečiai Lietuvai kariai žuvo Europos karo lauke:

Staff Sgt. William J. Gudaitis, Lapk. 17, Vokietijoje. Stojė kariuomenėn Kovo m. 1941.

Staff Sgt. Jonas Markunas, 24 metų, žuvo Burmoje, Vas. 2, 1945.

Staff Sgt. Jonas Dubinskas, Katrės Dubinskių sūnus, iš Grand Rapids, Mich.

Sužeisti mušiuose šie: Staff Sgt. Frank Zareckas, 24 m., sunkiai sužeistas Lapk. 18, Prancūzijoje. Sunus Marės Zareckienės, Hamtramcke.

Pfc. Joseph Kuras, 24 metų, sužeistas Belgijoje Kovo 21 d., sunus Vinco Knro, Hedwig, Mich.

Edward Salas, vyras Onos K. Salas, sunus Adomo Salasevičiaus.

Pfc. Leonard Juozunas, sunus Nellės Juozunienės.

Victor Vilbikaitis, sunus Marės Vilbikaitienės. Parvažiavo namon pas tėvus poilsui.

Patekę nelaisvės šie: Alfonsas Mičiuta, Alfonsas Zvirblis.

Gavo paaugstinimus ir apdovanoti kariai: Felix Vaitekunas pakeltas į I leitenanto laipsnį. Paeina iš Manistique, Mich.

Cpl. Stanley Kavaliunas, iš Hamtramcke, Mich., apdovanotas Bronze Star medaliu.

V. M.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

PRAUSKAS Justinas, senyvo amž., mirė Gruod. 22, Southbury, Conn.

PRAUSKAS Jonas, mirė 8 Gruodžio, Naugatuck, Conn.

ČEMOSKA Adomas, seno am., mirė Vas. 9, Chicagoj. (Pavėžio ap. Naujamiesčio p.)

Amerikoj išgyveno 44 m.

MESKAUSKAS Stasys, 61 m., mirė Vas. 8, Chicagoj. (Telšų ap., Plungės par., Šilo k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

PIPIRAS Petras, senyvo amž., mirė Vas. 9, Chicagoj. (Tauragės ap., Šilalės p., Vaitmenų k.)

URBONIENĖ Elena (Beržinaitė), pusamžė, mirė Vas. 9, Chicagoj. (Šiaulių ap., Šakynos par., Bargavonių k.) Amerikoj išgyveno 35 m.

VASILIAUSKAS Petras, pusamžis, mirė Vas. 8, Chicagoj. (Ukmergės ap., Pabaisko p., Vaitkunų k.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

VENCKUNAS Motiejus, 54 m., mirė Sausio mėn., Akron, O. (Paėjo iš Suvalkijos.)

MAZGEIKA Kazys, 63 m., mirė Sausio 31, Lorain, Ohio. (Raudonės par., Kauno ap.) Amerikoj išgyveno apie 40 metų.

ZIDZIUNAS Jonas, 64 m., mirė Vas. 27, Cleveland, Ohio. (Seinų par., Avizienų k., Suvalkijos.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

PAKŠTYS B., 28 m., mirė Vasario 3, New Haven, Conn.

JUZENAS Pranas, 65 m., mirė Vasario 26, Kenosha, Wis.

VENSKUNAS Juozas, 75 metų, mirė Saus. 31, Kenosha, Wis.

LIETUVAITIENĖ Kazė (Tautkevičiūtė), pusamžė, mirė 10 Vasario, Chicagoj. (Raseinių ap., Kaitinų p., Pakalniškių k.) Amerikoj išgyveno 37 m.

ZALESKIS Antanas, pusamžis, mirė Vas. 9, Chicagoj.

DAUGINIS Juozas, pusamžis, mirė Vas. 10, Chicagoj. (Telšų ap., Luokės p., Kenčiulių k.) Amerikoj išgyveno 41 m.

MOZIERIS Nikodemus, pusamžis, mirė Vas. 10, Chicagoj. (Tauragės ap., Gaurės par., Gaurėčių k.)

MINALGA Kazys, mirė Sausio m., Bridgeport, Conn.

DRAUGELIS Kazys, 84 metų, mirė Vasario 2, Ludington, Mich. (Marijampolės apskr., Šunskų par.)

KNASIENĖ Anelė (Rimkaitė), pusamžė, mirė Vas. 10, Chicagoj. (Šiaulių ap., Užvenčio p.) Amerikoj išgyveno 41 m.

SMITH Elzbieta (Šumkaitė), senyvo amžiaus, mirė Vas. 11, Chicagoj. Amerikoj išgyveno 45 metus.

PETRULIONIS E., mirė Vas. mėn., Frackville, Pa.

GEDVILIENĖ Stefanija, mirė Sausio 28, Gary, Ind.

PAZNOKAS Petras, 56 metų, mirė Sausio 3, Waterbury, Conn. (Raseinių ap., Girkalnio val., Pociūnų k.)

JOKUBAUSKIENĖ Juzė, 69 mirė Sausio 9, Toluca, Ill. (Raseinių ap., Džiugėnų k.)

GEVEREKAS Vincas, 50 m., mirė Gruod. 31, New Philadelphia, Pa.

STANEIKA Jurgis, 64 m., mirė Sausio 14, Duryea, Pa. (Suvalkų rėd.)

GIEDRIENĖ Anastazija, 66 m., mirė Vas. 12, Milwaukee, Wis.

LOVEIKIS Jokubas, pusamžis, mirė Vasario 14, Chicagoj. (Tauragės ap., Skaudvilės p., Kalniškių k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

ASTER Veronika (Kodžiūtė), 38 m., mirė Vas. 15, Chicagoj. (Panev. m.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

MORKIENĖ Julijona (Jonikaitė), pusamžė, mirė Vas. 17, Chicagoj. (Telšų ap., Luokės p., Bergailių k.) Amerikoj išgyveno 31 metus.

DAPKUS Tamošius, pusamžis, mirė Vasario 17, Chicagoj. (Raseinių ap., Viduklės p., Puišių k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

STANULEVIČIUS Adomas, mirė Vasario 8, Cambridge, Mass.

VAITKUNAS Aleksandras, mirė Sausio 29, Providence, R. I.

SAVICKAS Vincas, mirė Vas. mėn., Shenandoah, Pa.

ČESNIS Vincas, mirė Vasario m., Gilberton, Pa.

PLATT Antanina (Pučėtė), 29 m., mirė Vas. 11, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniaagesius (fare-monus). ir Apdraudos Agentura.

P. - P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarimų įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir šilpdy. mas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Amerikos Lietuvių Misija

Amerikos Sostinėje **Washington, D. C.**

Dvi dienas: Kovo-March 23 - 24, 1945

HOTEL STATLER

**LIETUVOS LIKIMAS DIDŽIAUSIAME PAVOJUJE — DABAR LAIKAS
JIEŠKOTI JAI UŽTARIMO TEN KUR MES BUSIM IŠGIRSTI!**

Visi į Darbą už Lietuvos Laisvę!

"Laisvę Pažinę — Jungo Nevilksim!"

Aukos Misijai Gausiai Plaukia. Iki Kovo 15 Suplaukė \$1,000

Smagi žinia pasiekė iš Chicago — kad Dariaus-Girėno Postas paskyrė iš savo izdo stambiają auką Amerikos Lietuvių Misijai — sumoje \$250.00. Tai tos organizacijos įvertinimas šio momento ir Amerikos Lietuvių Misijos pastangų Lietuvos Nepriklausomybės gynimo ir užtarimo atžvilgiu.

Ateina stambios aukos tiesiog į Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centrą ir į Misijos raštinę Washingtone — dabar jau, taip anksti prieš Misijos įvykimą — kas visas liudija Amerikos Lietuvių didelį susirūpinimą Lietuvos likimu šioje neišsioje, pavojingoje valandoje.

Amerikos Lietuvių Misijos Rengimo Komisija keletu savo susirinkimų Washingtone atliko eilę didelių paruošiamųjų darbų, kurie savaimi yra reikšmingi laimėjimai Lietuvos bylai:

Lietuvėms Kareivių Motinoms, kurios įteiks Peticijas, išgavo priėmimą Baltajame Name, ir mūsų Lietuvos pirmą kartą istorijoje vaišins pati Prezidento žmona, poni Eleanor Roosevelt.

Gauta kelių Kongresmanų prižadai kelti Lietuvos bylą Kongrese tą savaitę kai įvyks Misijos posėdis.

Sukviesta eilė Kongresmanų ir Senatorių į Vakariene Kovo 23, Presidential Ballroom, Hotel Statler, kur patys Lietuviai išaiškins jiems Lietuvos tragingą padėtį ir Lietuvų tautos reikalavimus.

Bus renkama, kaip vienas iš svarbiausių Misijos darbų, atstovai į San Francisco Konferenciją, kur bus gaminama ateities pasaulio taikos ir saugos programos. Kadangi Lietuva ten nekviesta kaip nepaskelbus karą Ašiai, — Amerikos Lietuviai privalo įrodyti kad Lietuvų tauta kariauja lygiai ir nemažiau kaip ir tos šalys kurios "paskelbė" karą: Bent pusantro šimto tukstančių Lietuvų jaunuolių kariauja Amerikos armijoje ir laivynė; šimtai jų jau paaugojo savo gyvybes, tukstančiai sužeisti; Amerikos Lietuviai aukoja savo prakaitą, kraują ir deda pinigų karui praveisti iki pasekmingo galo — iškovojimui teisingos taikos. Kiti šimtai tukstančių Lietuvų pastatyti Raudonosios Armijos eilėse — net prievarta, prieš visas tarptautines taisykles — ir taip Lietuvų tauta dalyvauja šiame kare su didele savo armija, ir todėl Lietuvos teisės San Francisco Konferencijoje turi būti prisaugojamos kartu su kitų mažų tautų teisėmis.

Neapvilkim Lietuvos kenčiančius žmones dabartinėje valandoje kada jų viltys ašarotom akim atkreiptos į mūsų Amerikos Lietuvius! Dirbkim dabar tie kurie permatom reikalą dirbti!

Tos organizacijos kurios matė kad dabar yra laikas ginti Lietuvų tautos teises stojo į talką ir rengia šią reikšmingą Amerikos Lietuvių Misiją Washingtone. Visų mūsų pareiga yra ją remti, prie jos prisidėti.

Siųskit savo aukas, siųskit kas kiek išgalit — už jūsų auką bus dėkinga išlaisvinta Tėvynė!

American Lithuanian Mission

Hotel Statler

Washington, D. C.

Misijos Rengimo Komisija:

A. A. Olis, P. J. Žiuris, K. S. Karpius, J. Tysliava, Al Kumskis, A. S. Trečiokas, J. Sagys.

RUSIJA GAVO IŠ AMERIKOS LABAI DAUG

Padarytos sutraukos parodo kaip daug Rusai gavo iš Amerikos karo reikmenų, kuriomis bolševikai gali taip pasekmin-

gai veikti ir net pavergti Rytų Europos šalis. Amerika Rusijai davė bėgyje šio karo: šimtus tukstančių motorinių vežimų. Šuvis 12,000 kariškų lėktuvų. Tukstančius tankų ir nau-

jusių kanuolių, geležinkeliamis vagonų, lokomotyvų, tonus geležinkeliamis bėgių, 60 gatavai sudarytas dirbtuves, 11 milijonų porų armijai batų, šimtais milijonų yrdų medžiagų, ir tukstančius tonų nebaigtų žaliavų.

Pristatė visa tai savo lai-

vais, per priešų siaučiamus vandenius. Pagaliau paaiškės kad Prez. Roosevelt buvo nuvažiavęs pas Staliną tik padėkoti kad jis buvo toks geras viską tą priimti. Bolševikų užgrobtos Lietuvos ir kitų šalių likimas paliktas Stalino malonei.

Kaip Sovietai Klastingai Naikina Lietuvos Gyventojus

Lietuviai Bėgo į Švediją kad Nesilenkti prieš Vokietį ar Rusą

Lietuvos Komunistėliai Gailisi Pamatę Tikrąjį Maskvos Veidą — Bet Pervėlu Gryžti Atgal

VIENAS PABĖGĖLIS IŠ LIETUVOS JAUNUOLIS RASO DIRVOS REDAKTORIUI IŠ ŠVEDIJOS. LAISKAS RASYTAS LAPK. 12, 1944

Dabartiniu metu, taip sudėjęs aplinkybės, Lietuviskas jaunimas yra priverstas bėgti į svetimas šalis vien dėl to kad nesilenkti prieš Vokietį ar Rusą. Mes esam tarsi iš lizdo išmesti varniukai — nei giminių, nei pažystamų svetima-me pasaulyje. Kaž kas pasi-juokė: žemaitis niekas nežu-va! Nežusime!

Amžinai mums budavo du pasiulymai — vienas Sibiran vedė, kitas traukė Saksonijon.

Kuris iš mūsų tėvų nepaži-no Rusų priespaudos!... Bolševikų metodai prašoko anuo-sius. Ten kur viešpatauja N. K. V. D., arba Gestapo nėra gyvenimo. Gražios komunis-tiškos idejos yra bolševikų su-bjauriojamos. Atsimenu, gailė-josi Lietuvos komunistėliai pamatę tikrąjį Maskvos veidą, tačiau nebuvo jiems kelio at-gal. Reikėjo pasirinkti dalį parsidavėlio, arba Solovkų sa-los katorgą.

Apie Lietuvą dumodami mes šiadien verkiame: ko Vokietis nespėjo išgauti iš Saksoniją, bolševikas išvėž Sibiran. Ne-veltui dainuojamą apie Lietu-vą:

"Graži tu savo dangaus
mėlyne,
"Brangi, nes daugel
kančių patyrei."

Klastingai gabena ištrėmiman Aną dieną Vilniaus radio pa-skelbė kad Lietuviai "didelio entuziazmo vedami, išėjo pės-čiom atstatyti sugriauti moti-nėlės Rusijos"... Ar jie be-sugrįš? Kartais ištikro pa-gauna mus nusiminimas — ar beišters vyžomis vyžuoti žė-maičiai?...

Vokiečiai gruda į kariuomenę Mano tikslas nupasakoti apie mus. Išviso Lietuvų pabėgė-lių čia (NN Lietuvų pabėgė-lių liogeryje, kurio vardo ne-skelbsime.—Red.) priskaitoma apie 400. Aš atvykau su pas-kutiniais iš šventosios.

Mums pasitraukiant, Rusai buvo už 10 kilometrų. Degė visa. Vokiečiai besitraukdami padeginėjo ir sprogdino pasta-tus. Civiliai traukėsi kas tik galėjo Vokietijon — geriau su Vakariais negu su Rytiais. Ta-čiau oficialiai Vokiečiai per sieną neįsileido. "Kelias Vo-kietijon per TOD organizaci-ją", paskutiniu metu buvo pa-reikšta. Kas norėjo patekti Vokietijon turėjo stoti į Vo-kiečių kariuomenę. Pav., bu-vo net tokių atsitikimų: Palan-goje Vokiečiai paskelbė leidžia vykti į Vienną. Padarė są-ra-šus, ir leido žmonėms sėsti į traukinius, tačiau traukiniai užuot vykę į Vienną (Austri-jon), pasuko iš Kretingos per Telsius į frontą. Ten Lietu-viai vyrai buvo panaudoti ap-kasų darbams, o moterys pa-liktos patrontės likimui. Prieš tai, važiuojantiesiems buvo at-imti visi daiktai. Tokių ir pa-našių atsitikimų buvo tukstan-čiai. Vokiečiai be tvarkos bė-go.

Sprunkam Švedijon

Man pasisekė pasprukti Šve-dijon. Didelė istorija. Mano brolis buvo šventosios uoste žvejys ir turėjo 18 tonų laivu-ką. Rusams užėmus šiaulius mes nutarėm pasitraukti į Šve-diją. Rugpjūčio 13, apie 9 val-andą sprukome. Įvyko susi-šaudymas. Ant mūsų laivuko buvo 60 asmenų. Tarp jų Kau-no unifersiteto Prof. NN, Dr. NN, Prof. NN su žmona ir dukterim, Dr. NN, daug šiaip inteligentų, darbininkų ir žve-jų. Tą pat rytą pabėgo dar penki laivukai. Kelionė sekė-si laimingai.

Sučiumpa Vokiečiai

Tos pat 'dienos vakare, 22 valandą, tik dviejų valandų ke-lio nuo Gotlando, mus sučiupo Vokiečių minų laivas ir atida-vė translatiniam Raudonojo Kryžiaus laivui, kuris atvežė mus Rygon. Buvom patalpin-ti Rygos centraliniame kalėji-me. Maistas — kleva lapai su kruopomis. Pristatė Gestapo. Prasidėjo tardymai. Ma-ne su broliu išvežė Saugomo kalėjiman ir patalpino vienu-kėse. Per dieną valgyti nieko neduodavo, tik 100 gramų duo-nos. Tardydavo girti.

Gavo Prancuzijos Ordeną

Lt. Gen. Alexander Patch, U. S. 7-tos Armijos vadas, parodoma apdovanotas Garbės Ordenu, kurį įteikė Prancuzijos valdovas Gen. De Gaulle.

Lietuviai Vokietijoje

Ryga tuo metu buvo bolše-vikų apsupta. Išbuvęs tris die-nas nebepestovėjau ant kojų. Po to grąžino mus vėl į cen-tralinį kalėjimą: Čia mus iš-skyrė nuo moterų, kurias išve-žė į Reichą darbam, o mus pristatė į frontą. Ten mus traktavo kaip karius. Iš čia po kiek laiko mus tris stude-nus perkėlė į Vokiečių karo lai-vyną marinais ir išsiuntė į Vo-kietiją, iš kur po didelių vargų pėsti grįžome į Lietuvą. Ta-čiau tėvynėje neilgai begyve-nome — porą savičių. Tada padarėme antrą kelionę į Šve-diją, ir ši kelionė baigėsi lai-mingai. Kiti mūsų pirmos ke-lionės dalyviai, kurie buvo pa-silikę Latvijoje, irgi grįžo ir išbėgo į Vokietiją.

Lietuvių gyvenimas Vokiet-i-joje sunkus, tačiau pakenčia-mas. Daug palengvina Berli-ne esanti Lietuvių Sąjunga ir "Litauische Hiltstelle". Dau-giausia Lietuvių Vienoje ir Berline.

Visa viltis Amerikiečiuose

Gyvenu Švedijoje jau mė-nuo laiko. Šią gyvenimą ne-palyginsi su anuo, kurį teko patirti Vokietijoje. Jaučiame tik literatūros trukumą ir tė-vynės pasilgimą. Tėvynėj še-mininkauja svetimi. Tėvus pa-matyti nebetikiu. Seserį iš-vežė Rusai. Apie ją nieko ne-žinau. Turiu dėdę Chicagoje, norėčiau jam pranešti apie jo namiškius.

Mano dėdės vardas George Bichuras. Prašau per Dirvą tai paskelbti.

Siunčiu visų mūsų padėką už jūsų Amerikiečių paramą, kurią mes gauname, taip pat už pastangas kurias jūs visi Lietuviai Amerikiečiai dedate Lietuvai priekiti. Jums mu-sų viltys.

PAJIESKOJIMAS. Kas Chi-cagoje pažysta iš žemaitijos kilusį Jurgį arba George Bi-čiūrą (Bichurą), patarkite at-sisaukti į Dirvos redakciją, su-teiksime adresą jo giminių patekusių Švedijon.

REMIAM LIETUVOS REIKALUS

Daug yra Lietuvų kuriems rupi Lietuvos reikalai, bet ne-daug kas pasiryžta taip kaip J. Kaulaičia iš Rumford, Me. Šis patriotas mylėdamas Lietu-vą nepamiršta jai patarnauti. Taip visai neseniai jis aukojo Lietuvos reikalams \$25.00, pa-sišildamas tiesiog į Lietuvos Pasiuntinybę, Washingtone. (J. Kaulaičia yra Dirvos skaitytojas.)

DARYKITES REZERVACIJAS IR RUPINKI-TES VAKARIENES BILIETAIS

Amerikos Lietuvių Misijos posėdžiai ir Kongresinė Vakariene įvyks Hotel Statler, kuris davė patalpas ir sales. Vakariene atsibus "Presidential Ballroom", kur pats Prezidentas Roosevelt dalyvauja svarbiuose viešose banketuose ir vakariene.

**American Lithuanian Mission
Hotel Statler**

Washington, D. C.

Patalpomis rupinkites patys. Kadangi hoteliai esi-ti užpildyti, darykit rezervaciją anksti, ir nesigruskit visi į vieną viešbutį. Kiti viešbutiai kaimynystėje:

**Hotel Hamilton
Park Lane Hotel
Hotel 2400**

**Hotel Ambassador
Park Central Hotel
Hotel Roosevelt**

Vakariene bus neformalė. Tikietų į vakariene ra-šykit tuojau, siunčiant po \$5.00 nuo tikieto, į:

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., Newark 5, N. J.

Negalima Buti Pnsiau Teisingu ir Pusiau Melagiu

Garbinimas Maskvos "Moloch" Lemia Liudną Ateitį

JUSTAS AUSRA.

Apie Tiesą ir Teisingumą

Mūsų gyvenamasis laikas—didžiausio nupuolimo metas. Maskvos "Moloch" garbinimas. Liudna pasaka apie šunytį ir vaikę ir jos išvados.

Mes žinome galingiausias valstybes sugriuvusias kai jos nustojo vadovautis tiesa ir teisingumu. Tai yra nesugriaujamas žmonijos patyrimo įrodymas. Jūs vadovaudamiesi, mes galime įveikti ir ateitį, kuri yra dabar žmoniui kuriam. Šiandien, kai didžiųjų valstybių vadai bando savo sprendimus pasauliui pristatyti, vengdami tiesos ir teisingumo, ateities įveikimas tegali būti liudnas.

Žmogus amžiais bando surasti pagrindinę tiesą. Jam rūpi jo praeitis, dabartis ir ateitis. Ir jį eilės didžiųjų paslapčių bene daugiausia jį kamuoja klausimas dėl žmogaus paskirties pasaulyje. Žmogus skiriasi nuo gyvulio nemažiau kaip organinė gyvybė nuo negyvosios medžiagos. Negyvoji medžiaga ilgai išsirutulioja iš pirminės, mokslininkų "nebulium" vadinamos, medžiagos, kuri galėjo būti deugoninio sastato ir iš kurios tam tikrų sąlygų dėka turėjo išsivystyti visos kitos mums žinomos medžiagos. Visų yra pripažinta aksioma kad iš nieko, nieko negalima sukurti. Todėl pirminės medžiagos atsiradimas pasaulyje turėjo būti Kurėjo padaras ir jo įstatymas.

Tuo įstatymu radosi organinė gyvybė ir jos tobuliausia forma — pats žmogus.

Šitaip mes prieiname prie trijų didžiųjų paslapčių: susikurimo pirminės medžiagos, organinės gyvybės ir, pagaliau, žmogaus. Iš čia tiesa: vienas įstatymas, vienas pagrindinis elementas ir vienas dieviškasis veiksnys, kuriuo ir kurin visos sutvėrimas nepakeičiamai juda. Čia surandame ir vyriausią žmogaus paskirtį: kilti link Sutvėrtojo.

Tiesa yra pastovi. Žmogus yra sutvėrtas laisvas. Jis yra lygus kitam žmogui. Jis jįta savo vertę ir savo paskirtį. Laisvas budamas, jis gali kilti ir suklysti, bet už tai atkencia ir vėl keliai, siekdamas vyriausiojo tikslo.

Jis krinta, kai paneigdamas savo misiją, siekia vien materialinių gėrybių, ir kyla kai, siekdamas vyriausiojo tikslo, vadovaujasi dvasinėmis vertybėmis.

Tiesa yra pastovi, patvari ir nedidoma. Ji yra ta pati tiek pasaulio pradžioje, tiek dabar, tiek busimais amžiais. Ji yra ta pati tiek paskiram žmogui, tiek visai žmonei. Dabartinės arba kompromisinės tiesos nėra ir negali būti, nes tuomet ji nėra tiesa bet klaida, pažeidianti visumą. Tiesos ar kas norėtų ar nenorėtų, niekas negali išvengti, nes tiesa ir teisingumas eina kartu. Tas pats yra tautos bei valstybės. Todel žmogaus ar grupės žmonių klaidos, ydos ir nedorybės, ilgai, vienu ar kitu būdu turi būti išpirtos ir atitaisytos. Jos viena ar kita forma susilaukia pabaudos.

Žmogus, žmonių bendruomenės, tautos ir valstybės istorijos buvę banguoja įvairiais savo pakilimo, tobulėjimo ir kritimo laipsniais. Butų čia perplatu šiuo požiūriu įsigilinti į paskiras žmogaus istorijos fazes ar eras. Pasiten-

kinsime paliesti tik dabartinę erą ir tai tik vienu požiūriu: įsigilinti į paskiras žmogaus istorijos fazes ar eras. Pasitenkinsime paliesti tik dabartinę erą ir tai tik vienu požiūriu: konstatuosime kai kurias svarbiausias žmonei daromas neteisėbes.

Pasaulyje paplito sužvėrėjimas

Gyvename krikščioniškosios civilizacijos eroje, kuri šiandien, baigiantis antrajam tūkstantčiui metų nuo jos įsteigimo, yra visumoje taip toli nuo jos įsteigėjo mokslo kaip gal niekad jos istorijoje nėra buvę. Tam tikrų sąlygų dėka, šiandien plačiai pasklido antikrikščioniškos doktrinos, paveržusios milijonus buvusių krikščionių ir nekrikščionių. Tos pseudomokslinės doktrinos dažniausia yra dangstomos žmogaus progreso ir gerbuoio vyliais. Jų įgyvendinimo siekiant, pasaulis atkrito žiauriausiu barbariskumui. Sužvėrėjimas pasaulyje taip siaubingai plinta kaip kokia nauja, nežinoma, pasaulyje epideminė liga. Tų naujų neva mokslininkų stengiamasi visas krikščioniškas dorybes išversti atvirkščiai ir užgirti nedorybes. Bent kurios priemonės pasistatytam tikslui atsiekti yra pateisinamos; taip elgiasi net tie kurie save vadina krikščionimis. Eilė kitų silpnos valios žmonių vaidina "strauso" politiką, nuoduodami nematą ar nesuprantą paskiriems žmonėms, tautoms ir visai žmonei daromos žalos. Hipokrizė ir cinizmas dar niekad pasaulyje nebuvo taip masiniai išbujoję kaip kad šiandien.

Atlanto Carterio paneigimas

Turėdami tai galvoje, peržvelgime šiandieninį pasaulį. Gerai žinome kaip ir kur šis visuotinis karas prasidėjo, kokiomis sąlygomis jis vystėsi ir kuriais abalsiais jis buvo vedamas. Užtenka prisiminti kad šio Europinio karo pradžioje krikščioniškasis arba vakarų civilizacijos šalis išskėlė Atlanto Carterio principus, kurie patirdami demokratijos idealus, kylančius iš krikščioniškosios doktrinos. Del tų idealų įgyvendinimo tariaimai dar ir šiandien kovojama. Bet einant į galutinę Europinio karo fazę ryškėja kaip tie principai bei idealai didžiųjų valstybių yra nutarimai vykdyti. Be abejo, jie jiems buvo naudingi, bet tai jau praeitis. Šiandien jie jiems nepatiksli, atsilikę nuo realaus gyvenimo... Todel dabar tie demokratinio vakarų pasaulio vadai, patapę įsitikinusi "realistais", neskrupulingu pataikunų apsupti, galvatrukiškai skverbiasi į vieno, jų pačių išpinto partnerio organizuojamą naująjį pasaulį.

Jau nuo kurio laiko tie vakarų pasaulio vadai visomis savo priemonėmis ir jų kraštų ištekliais stiprina to milžino galia ir pajėgumą, o dabar jam nuolat kiša vis stambesnius auksus, kad tik įsigytų jo malonę. Tokiomis priemonėmis jie stengiasi užsiplėnyti to nepažintino "Moloch" palankumą ir užsitikrinti su juo amžiną taiką. Prisiminkime tik vėliausią tų "Trijų Didžiųjų" vadų pareikimą, padarytą Jaltos, kuris neva turėjo patarnauti demokratinėi pergalėi pasiekti. Jis yra savotiškas naujos rusišės teisingumo įrodymas. Užteks čia tik pažvelgti kaip jų pasielgta su Lenkija ir prisiminti kelis netolimo praeities faktus.

Nušautas Premjeras

Egipto premjeras Dr. Ahmed Maher Paša, Britų šalininkas, kuris buvo nušautas tuoj po to kai kalbėjo į Egipto parlamentą ragindamas paskelbti Ašiai karą.

Stalinas ir Hitleris

Vargu ar būtų antrasis visuotinis karas Europoje iškylęs jei ne Stalino 1939 metais su tikimas duoti Hitleriui laisvas rankas Lenkijoje. Tuo jų susitarimu Hitleris buvo įgalintas pulti Lenkiją ir įdegti deglą Vokietijos karui su Vakarų valstybėmis. Lenkijos gynimo si kritiškiausiu momentu Stalinas smogė jai peiliu nugaron ir savo armijomis pribagė jos kariuomenės pasipriešinimą.

Tarp tuometinių "draugų" buvo sutarta vadinama "interesu sfera", linija kuri kirta Lenkijos teritoriją į dvi dalis. Toji linija kitaip dar yra žinoma kaip Molotovo-Ribbentropo linija. Tuo susitarimu Stalinas, be jo jau užimtos rytinės Lenkijos dalies, gavo laisvas rankas į Pabaltijo Vals tybes, į dalį Suomijos ir Rumunijos. Likusią Europos dalį Hitleris buvo numatęs pasiveržti savo įtakon.

Visi gerai atsimename kas toliau Europoje įvyko, bet grįžkime prie Lenkijos. Lenkijos pasipriešinimas buvo nuolat tesiamas iš požemio iki pat praeitų metų plačiai pasaulyje nuskambėjusio "Varšavos sukilimo". Tų sukilimą Sovietų Sąjunga nusmerkė, nes tuo metu Maskva jau buvo įkurus "Lublino komitetą". Vėlesnįjį įvykiai jau yra šios dienos tragedija.

Kaip "išvaduota" Lenkija

Neįpasakytai sunki ir ilga paglemztų tautų Goltoga. Jei kitų tautų, tarpe jų ir Lietuvos, kančių pasaulis gal turi mažiau progos girdėti, tai Lenkijos skundą yra kam kelti. Lenkija yra United Nations narė, ir jos kariuomenės dalys kaujasi Vakarų fronte. Ir štai, dabar, "trijų didžiųjų" Jaltos susitarimu toji jų sąjungininkė, Lenkija, yra šiame kare antru kart perbloškiama. Ji yra Stalino "išvaduota" ir jai suteikta "tikroji" valdžia — Stalino įkurtas Lublino komitetas. Tik šiuo atveju Stalino partneriai yra Atlanto Carterio autoriai. Iš to matome kaip didžiųjų demokratinų valstybių vadų yra taikomas gyvenime tas garsusis Atlanto Carteris. Šitaip pasaulyje yra įvedama "tikroji demokratija", kurios vyriausiu arbitru tapna Maskva.

Nejaugi žmonija neris savyje jėgų atsipeikėti ir išsigelbėti nuo to baisaus apakimo? I tai vienas tėra atsakymas: žmonija išsigelbės iš šio siauliausio tų "Trijų Didžiųjų" vadų pareikimą, padarytą Jaltos, kuris neva turėjo patarnauti demokratinėi pergalėi pasiekti. Jis yra savotiškas naujos rusišės teisingumo įrodymas. Užteks čia tik pažvelgti kaip jų pasielgta su Lenkija ir prisiminti kelis netolimo praeities faktus.

Pasaka apie šunį

Baigiant, pravartu prisiminti vieną žinomą pasaką, kuri dabar tampa labai reikšminga. Kartą tulas pagiriję gyvenę

(Tęsinys ant 7-to pusl.)

Kvietimas į Amerikos Lietuvių Misiją Washingtone

Mūsų Šventa Pareiga Dirbti Ginant Lietuvų Tautos Teises ir Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę. Subruskime Visi Amerikos Lietuvių Misijos Washingtone Proga.

Lietuva yra ant pražuties slenksčio. Jos vieninge viltis yra mes Amerikos Lietuviai, kurie gyvename laisvoje šalyje, kurių laisvė nėra varžoma ir kurių materialinė padėtis nėra palyginama su jokios kitos šalies gyventojų padėtimi visame pasaulyje dabartiniu laiku. Mes sotys, pasirengę turim pastovią pastogę ir, palyginamai, esame laimingi.

Mūsų rankose yra visos priemonės veikti Lietuvos žmonių išlaisvinimo naudai. Kitais žodžiais, mums niekas neklia do jiems dapa dėti, tik, gal, mūsų apsilaidimas, ir širdies ir mąstymo letargija, kas nėra dovanotina nei vienam padori am žmogui.

Nelaimėi, Amerikos Lietuviai yra suklaidinti įvairių vadų, kurie turi ar tai vienos ar tai kitos rusišės "politinius ar kliukus" ir kurie, išlaikymui šios savo personalės ambicijos "arkliukus" drumsčia mūsų vandenį ir sėja nesupratimus. Tačiau yra mūsų, plačios Amerikos Lietuvių visuomenės, šventa pareiga ryškiai protauti ir neatreipti dėmesio į jų šūkavimus, bet imtis rimtai darbo gelbėti Lietuvą.

Mums neturėtų apėti kas vadovauja, kas dirba, bi tiktai Lietuvos naudai. Mūsų pareiga turėtų būti remti visus kurie turi davinis kad rimtai dirba, kad yra pasisventę išgelbėti senąją tėvynę Lietuvą iš prapulties. Pavyzdžiui, jei Amerikos Lietuvių Taryba padaro gerą žygį pasakykim "valio" ir remkim; jei SLA atlieka rimtą darbą taip pat girkim ir remkim. Jei Lietuvai Vaduoti Sąjunga, American Friends of Lithuania, Tautininkų Centras arba jų bendra organizacija—Americans of Lithuanian Descent — pateikia įrodymus kad jų dirba rimtą darbą ir atsieklimo". Tų sukilimą Sovietų Sąjunga nusmerkė, nes tuo metu Maskva jau buvo įkurus "Lublino komitetą". Vėlesnįjį įvykiai jau yra šios dienos tragedija.

LVS norėjo dirbti išvien

Jeigu temijote viešoje spaudoje pereitą metų, Lietuvai Vaduoti Sąjunga padėjo didžiulias pastangas kad išvien veikti su Amerikos Lietuvių Taryba ir kitomis organizacijomis. Ant nelaimės ALT vadai nesutiko. Bet mes už tai juos nepuolam, tik lai ir jie dirba, o mes juos remsim ir jų darbą įvertinsim.

Tais pačiais sumetimais mes turim moralę teisę kvieisti visus Amerikos Lietuvius dėtis prie mūsų pastangų, ne todel kad kitai organizacijai pakenkti bet kad paraleliai dirbti Lietuvos išlaisvinimo darbą.

Tat mes ir kviečiame visus Amerikos Lietuvius be skirtumo tikėjimiskų, politinių arba kitokių įsitikinimų vykti į Amerikos Lietuvių Misiją Washingtone, Kovo, 23 ir 24, ir siųsti ten savo aukas ir remti šį rimtą darbą, nes tai yra mūsų visų Amerikos Lietuvių darbas. Kiekvienas atvykęs bus pilnai įvertintas ir jo balsas lygiai kaip ir kitų priimtas. Jūs patys galėsit išsirinkti tą vadovybę kuri moka veikti, kuri gali ir nori veikti ir kuriai jūs pilnai užsitikit ne partiniais sumetimais bet Lietuvos gerovės supratimu.

Dabar yra laikas įsigyti tikietus į Kongresinę vakariene arba pasiųsti jūsų auką American Lithuanian Mission, Hotel

Statler, Washington, D. C., paduodant visą savo paramą šiai darbuotei, kuri yra mūsų visų Amerikos Lietuvių darbuotė.

Mūsų ateities darbai

Kadangi mes prašome paramos tai jūs turit teisę žinoti mūsų darbus ir mūsų nusistatymą ateities darbuotei.

Americans of Lithuanian Descent susideda iš Lietuvai Vaduoti Sąjungos, American Friends of Lithuania, Tautininkų Centro, iš daugelio SLA kuopų, įvairių veikėjų Sandaros, patriotų kunigų ir viso to elemento kurį negali du ar trys save pasiskyrę "Amerikos Lietuvių vadai" taip vairuoti kaip jiems patinka, bet kurie dedasi ir kurie remia tuos ką pateikė įrodymus vertingumo savo darbuotės.

Šios organizacijos ir veikėjai išleido rimčiausį veikalą "Timeless Lithuania", Angliškoje kalboje, parašytą Amerikos valdžios atstovo Lietuvai Dr. Owen J. C. Norem. Dabar patėmijama kad šį veikalą cituoja kongresmanai, jo medžiaga pasinaudoja ir kiti rasišėjai (pav. Prof. Harrison ir kiti) ir jis tapo vienu didžiulsių ramsčių Lietuvos laisvės gynimo citadėlėje.

Lietuvos laisvės simbolis

Lietuvai Vaduoti Sąjunga buvo ta organizacija kuri rėmė Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną neatsižvelgiant į tai kad Lietuvos priešų paveiktai elementai jį niekino, o kiti net bijojo jį remti. LVS jame žiūrėjo ne p. Smetoną bet Lietuvos laisvės kovos simbolį ir 22 metų kovos išbujojimą ir pražydėjimą. Jų nusistatymas jau ima ryškėti kaip rintis, platus, doras, o ne siauras, pavydumo ir pagizijos smurtas. LVS pirmutinė surengė eilę paskaitų ir prakalkų a. a. Prezidentui Smetonai įvairiuose Amerikos universitetuose, kur jis paliko neišpaskaitai sveiką ir gerą Lietuvai įspūdį. Jo kalbos Amerikonikuose klubuose igijo Lietuvai rėmėjų ir LVS darbas per Amerikoniką spaudą atremė pirmus ir žalingus Lietuvos sovietų užsipuolimus.

LVS išsiuntė ne vieną bet keletą rimtų proklamacijų ir memorandumų Amerikos Kongresui, Suv. Valstijų prezidentui ir kitiems valdžios pareigūnams įrodant Lietuvos teisę būti laisva.

LVS išplatino už \$5,000,000 Amerikos karo bonų trečiame bonų vajuje ir igijo Amerikos valdžios akyse prestižį.

Dabar jau išeina iš spaudos Angliškoje kalboje Pulk. Jono

Petručio veikalas "Kaip Jie Mus Sušaudė" (Lithuania Under the Hammer and Sickle") su iliustracijomis ir plačia rimta įžanga įrodančia Lietuvos skriaudas ir pageidavimus. Ši knyga vėl bus dykai išsiuntinėta į plačią Amerikos visuomenę.

Ačiū LNRF, kuris išvien veikęs su LVS, sutikimui likviduoti tapo įkurta United Lithuanian Relief Fund ir tokiu būdu išgauta Amerikos finansinė pašalpa -Lietuvos žmonių. Be LNRF sutikimo nebūtų buvę galima parodyti parodytį bendro fronto reikalingo išgavimui įleidimo United Lithuanian Relief Fondo į National War Fund.

Misija Washingtone

naikina mūsų skirtumus

Dabartiniu momentu, sąryje su Amerikos Lietuvių Misija į Washingtoną, prie šio darbo prisidėjo Al Kumskis, Chicagos Demokratų vadas, ir Chicagos miesto Teisėjas Jonas T. Zuris, taip pat žymus Demokratas tame mieste; o iš kitos pusės Adv. A. A. Olis, Republikonų vadas Chicagos Lietuvių. Dabar yra jūsų eilė dasidėti ir mes jus kviečiame dalyvauti, veikti, aukoti ir remti. Tik tokiu būdu mes Amerikos Lietuviai galėsim savo tėvynei Lietuvai paduoti pagalbos ranką.

Tat, prie pabaigos, Broli ir Sese, jus sveikinu kviečiu į didžiulią talką ką kada buvo mūsų likimas išvystęs.

P. J. Ziuris, LVS Pirmininkas.

SKAITYTOJŲ DOVANOS IR PARAMA DIRVAI

Si visa eilė Dirviečių prisidėjo su savo parama Dirvos palaikymui, prisijusdami prie do virš reguliars \$2 metinės prenumeratos:

Agota Grigienė, Cleveland, O. — \$3.00.
Charles Krizevicia, New Haven, Conn. — \$2.50.
J. Tamashunas, Hudson, Mass. — \$3.00.
K. Savickas, New Britain, Ct. — \$3.00.
Alois Pielatis, Mechanicsville, N. Y. — \$3.00.
Mrs. Marcella Sowick, Akron, Ohio — \$3.00.
John Avalonis, Pittsburgh, Pa. — \$3.00.
D. Prucinskas, Schenectady, N. Y. — \$3.00.
Anna Griskauskas, Seymour, Conn. — \$3.00.
Adam Padalaucis, Gradner, Mass. — \$2.50.
Peter Doren, Detroit, Mich. — \$3.00.
Victor Petriks, Grosse Point Farms, Mich. — \$3.00.
John N. Trucon, Barberton, Ohio — \$3.00.

J. Augutis, Westfield, Mass., prisuntė \$3.00.
John Knizelis, Red Hill, Pa., prisuntė \$3.00.

Castus Grigas, New Haven, Conn., prisuntė \$3.00.
Emilė Krikščionienė, Baltimore, Md., prisuntė \$3.00.
El. Suklienė, Pittsburgh, Pa., prisuntė \$3.00.

Mrs. Margaret Pacius, Pittsburgh, Pa., prisuntė \$3.00.
V. Jankauskas, Yonkers, N.Y. — \$3.00.
George Barstis, Ansonia, Ct. — \$3.00.

Wm. Shumski, Hudson, Mass. — \$3.00.
Petras Shupis, Pittsburgh, Pa. — \$3.00.
Frank Leimonas, Elyria, Ohio — \$3.00.

REMKIT DIRVĄ!

tuos vokus. Siųskit: Pinigus siųskit laiškuose nado duodant aiškiai savo pilną adresą. Vartokit Dirvos prisijus tus jums gatavai užadresuo

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Dirva metams vis \$2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie atnaujina savo prenumeratą nevēluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi būti jums prieinama kaina. Ap-sirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laikui.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakalbinkit, lai patys užsirašo šį įdomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

VISU Lietuvių žvilgsniai ir mintys šiandien krypta į Washingtoną. Visų kurių sielos rysiai su Lietuva stipresni už jų ryšius su paskiromis grupėmis ar asmenimis. Nes juk yra aišku kad Amerikos Lietuvių Misija yra aukštesnis dalykas negu asmeninės ambicijos ar partijų užsimojimai. Ji yra atsinepimas į šiandien negailestingai liejamo Lietuviškojo kraujo balsą, ji yra Lietuvos sielos kančių supratimas. Ne jau mūsų tarpe rasis tokių kurių širdys liktų šaltai akmeninės šioje tragingoje Lietuvių tautos valandoje?

Amerikos Lietuvių Misijos organizatoriai kvietė į talką visas Amerikos Lietuvių organizacijas ir paskirus veikėjus. Lietuvai Vaduoti Sąjunga kelis kartus nuolankiai tiesė ranką Amerikos Lietuvių Tarybai. Iš daugybės vietų, iš pačių tolimiausių Amerikos Lietuvių visuomenės kraštų šis kvietimas susilaukė širgindo atgarsio. Betgi — su kartėliu širdyje turime konstatuoti — atsirado ir tokių kurių asmeninis ir partinis lukštą pasirodė esąs perstoras kad net Lietuviškos sielos rauda juos, tuo lukštu apsigaubusius, galėtų pasiekti. Nuo pat Amerikos Lietuvių Misijos sumanymo pagarsinimo jie visai stengėsi tam sumanymui pakenkti, jį sutrukdyti. Teisingai yra pasakyta kad jei nebūtų buvę Judo, nebūtų buvę kam simbolizuoti niekšo-įšdaviko.

Gerau atsimename kad pati Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė per savo spaudą savo laiku buvo paskelbus kad sąsąsėje su valdžios įsakymais del konvencijų ji nuo sumanymo šaukti Amerikos Lietuvių Kongresą tuo tarpu susilaiko. Vietoje to ji ragino visur kviesti lokalinio pobūdžio susirinkimus.

Bet jei Amerikos Lietuvių Taryba bendro kongreso šaukimą atidėjo neribotai ateičiai tai yra aišku kad Amerikos Lietuvių Misija Washingtone bus vienintelė ir iki karo pabaigos paskutinė bendra, nelokalinė, Amerikos Lietuvių manifestacija Lietuvos laisvės byloje.

Politiniai ir karo paskutinių dienų įvykiai ir besitartinanti San Francisco konferencija savo ruožtu parėžia kad momentas yra nepaprastai svarbus, ir jei bendros Lietuvių pastangos buvo reikalingos, tai jos reikalingos kaip tik dabar. Tat yra aišku kad Misija Washingtone yra paskutinė proga prieš tuos didžiuosius įvykius tarti už Lietuvą stiprų ir galingą žodį.

Betgi storaiškėliai mūsų veikėjai, nesurasdami kitų argumentų prieš Lietuvą, emė kabinėtis prie paskirų žodžių, kaip, sakysim, prie pasakymo kad tai bus paskutinė proga išiešti pagalbos ranką Lietuvai. Tačiau tas kabinėjimasis prie paskirų žodžių ir raidžių ir nematymas aukštojo Lietuvos gelbėjimo tikslo arba sąmoningas užsimerkimas jam telidija apie tų raidžių knisikų dvasios skurdą. Patys nedrysdami didesnio žygio Lietuvos laisvės padaryti, jie nori įgelti tiems kurie yra už juos drąsesni.

KIEKVIENO didelio sumanymo įgyvendinimas susiduria su įvairiais sunkumais. Amerikos Lietuvių Misija Washingtone kaip tik yra toks didelis sumanymas, ir ji bevykdant tenka susitikti su įvairiomis kliutimis.

Rengimo komitetas jau ilgą laiką dirba dideliu įtempimu, ir tik tie kurie su visuomeniniu darbu yra gerai susipažinę supranta kokią sunkią naštą Amerikos Lietuvių Misijos organizatoriai pasiėmė ant savo pečių. Jie betgi pilnai supranta savo darbo reikalingumą ir yra įsisąmoninę kad atlieka šventą pareigą savo senajai bočiai šaliai — Lietuvai. Todėl jie ryžtingai ir kantriai eina prie savo tikslo.

Betgi pilnas pasisekimas priklauso ne nuo jų vienu, o nuo visos Lietuvių visuomenės. Tat visų gerų Lietuvių pareiga yra padėti jiems. Ir jeigu ne kiekvienas įstengia pasiimti lygią naštą dalį, tedirba kiekvienas pagal savo išgales. Daug sykų iš įvairių pusių buvo mesti vienybės šūkiai. Šiandien betgi jau ne šūkių, o darbo metas. Įrodykime vienybę darbu — visi dalyvausime Amerikos Lietuvių Misijoje Kovo 23, 24 dd. Washingtonė.

SENOJI Lietuvių tauta vienintelė iš Aisčių kilčių sugebėjo sukurti savo valstybę, gi Prusai ir Latviai buvo svetimųjų pavergti. Lietuviams tai pavyko ne atsitiktinai, o dėlto kad lemiama momentu valstybingumas nugalėjo visas kitas tendencijas. Sritiniai kunigaikščiai paaukojo savo ambicijas ir nusilenkė Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui. Šito delei mes šiandien turime dingę Lietuvos istoriją.

Devyniolikto amžiaus antroje pusėje Lietuviškasis valstybingumas vėl nustelbė visas kitas kryptis ir ilgai — 1918 metais — jis gaivalingai išsiliejo į Nepriklausomos valstybės paskelbimą. Tiek gilioje senovėje, tiek 1918 metais įvairūs mažesni reikalai buvo subordinuoti bendrajam didžiajam reikalui — kovai del Lietuvos tautos gyvybės.

Šiandien mes vėl gyvename lemiama Lietuvos istorijos momentą — kova del Lietuvos tautos gyvybės įgauna dramatiškiausią aspektą. Betgi gal pirmą kartą istorijoje už Lietuvos ribų esančiai Lietuvai tautos daliai tenka svarbusis tos kovos valdmuo. Taigi nuo Amerikos Lietuvių ryžtingumo ir susiklausymo šiandien didžia dalimi priklauso Lietuvos ateitis. Ir štai, šituo lemtingu momentu pati istorija mūsų teikia puikiausią progą parodyti savo Lietuvišką sąmoningumą.

Lemiamame pasaulinės politikos momente, galingiausios pasaulio valstybės sostinėje Washingtonė Kovo 23, 24 dd. suskambės galingas balsas ir už Lietuvą. Įsijunkime į to balso skambėjimą, ir bent šiandien, vėlyvą valandą, parodykime pasauliui kad mumyse dar tebegyvas senasis Lietuvių valstybingumas.

PASIKEITE LAIKAI

Teisingai sakoma, "Keičiasi laikai, ir žmonės su jais".

Skaitydami protokolą 1921 metų Amerikos Lietuvių Suvažiavimo Washingtonė, įteikimui Prezidentui Hardingui peticijos prašant Lietuvai pripažinimo, matome kaip tuomet, apie 25 metai atgal, Amerikos Lietuviai turėjo prašyti kitų kad juos pristytų prie Amerikos Prezidento.

Tada matome figuruojant Lietuvius priešakyje Zyduose teisejus ir Amerikiečius Kongreso narius, kurių Lietuviai turėjo prašyti kad kalbėtų už juos.

Didelį skirtumą padarė 25 metai mūsų gyvenime. Per tą laiką išaugo nauja gentkartė, ir sunai bei dukters tų kurie anuomet nepajėgė prie Amerikos prezidento prieiti, dabar prieina visai lengvai.

Lietuviai jau turi savus teisejus, — nors ne aukštųjų teismų, bet visgi teisejus.

Lietuviai turi savo valstijų seimelių atstovus, — nors tik viena-kita, bet vis tik jau turi. Tiesia, dar neturi Kongreso atstovų, bet turėkime viltį ir jų turėti viena-kita artimoje ateityje. Jau kandidatų į Kongresą Lietuviai atsiranda.

Kada 1940 metais pirmutinė Lietuvos delegacija lankėsi pas Prezidentą Rooseveltą, tą audienciją surengė jaunas Lietuvos iš Chicago, turėjęs aukštą vietą Washingtonė, ir kalbėjo su Prezidentu Rooseveltu Lietuvos Teisėjas Jonas T. Zūris, Chicagietis.

Dabar vėl, rengiant Amerikos Lietuvių Misiją Washing-

tone, visą darbą atlieka ir kalbas atlieka patys Lietuviai — Amerikos Lietuvių Seimo Ekzekutyvio Komiteto vadai — Adv. Antanas A. Olis, buvęs kandidatas į teisejus (ir rodos vėl esantis kandidatas); pasitarimus su patiais aukštaisiais valdžios galvomis atlieka Adv. Olis, Al Kumskis, Inž. P. J. Žiuris ir kiti Lietuviai.

Dar prieš keletą metų mūsų Lietuviai veikėjai reikėdavo džiaugsmo kad jie pasipažysta su koku kitataučiu kuris gali prieiti prie gubernatoriaus — dabar jau eilė gubernatorių išleidžia Lietuvos Nepriklausomybės proklamaciją, ir delto tik kad Lietuviai prie tų gubernatorių patys prieina, kad jie patys juos pažysta — ir kai pažino pamatė kad jie nėra tokie dideli ar "baisūs" prieiti.

tone, visą darbą atlieka ir kalbas atlieka patys Lietuviai — Amerikos Lietuvių Seimo Ekzekutyvio Komiteto vadai — Adv. Antanas A. Olis, buvęs kandidatas į teisejus (ir rodos vėl esantis kandidatas); pasitarimus su patiais aukštaisiais valdžios galvomis atlieka Adv. Olis, Al Kumskis, Inž. P. J. Žiuris ir kiti Lietuviai.

Dar prieš keletą metų mūsų Lietuviai veikėjai reikėdavo džiaugsmo kad jie pasipažysta su koku kitataučiu kuris gali prieiti prie gubernatoriaus — dabar jau eilė gubernatorių išleidžia Lietuvos Nepriklausomybės proklamaciją, ir delto tik kad Lietuviai prie tų gubernatorių patys prieina, kad jie patys juos pažysta — ir kai pažino pamatė kad jie nėra tokie dideli ar "baisūs" prieiti.

Teisybė Išejo Viršun

Iš visų darbų kokius atlieka šiomis dienomis Washingtonė Lietuvai Vaduoti Sąjungos vadai ir Amerikos Lietuvių Ekzekutyvio Komiteto nariai aiškiai pasirodo kaip šias organizacijas neteisingai šmeižė ir juodino Amerikos Lietuvių Tarybos "trys didieji", sakydami buv LVS padėta "ant black-listo" Washingtonė, buv juos valdžios ar FBI agentai sekioja, ir tt. ir tt.

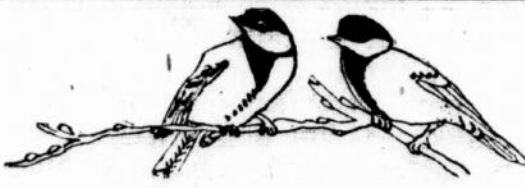
Nes matote, kur tik jie Washingtonė nori ten prieina, visur su jais kalbasi ir tariasi kaip su ištikimais, geras piliečiais. Jiems leido ir Misiją Washingtonė rengti, ir net pati poni Rooseveltienė pasikvietė tų veikėjų organizuojamo peticijų įteikimo dalyvės Lietuvos kareivių motinas pas save į Baltąjį Namą arbatėlei.

Išejo į viršų ir kita jų melagystė, buv LVS reikalavus A. L. Taryboje kokių tai "lygių šėrų".

Tas viskas dar kartą liudija kad melagystėmis užsimantieji su laiku prieina liepto galą.

Atsiminkime pavergtą Lietuvą ir jos žudomų vaikų juodąją dalį. Ant brangišios Lietuvos aukuro — pro patria — kiekvienas mūsų padėkime savo auką. Visi kas galime vykime į Washingtoną, ir remkime Amerikos Lietuvių Misiją aukomis. Šiandien daugiau negu bent kada kitados nuo mūsų priklauso ar tradicinės Lietuvos valstybingumas dar kartą Lietuvai tautai gražins gyvybę, ir ar mes ateinančių kartų busime laikomi tos naujosios Lietuvos tautos gyvybės kūrėjai.

Todėl tai Kovo 23, 24 dd. yra lemtingos dienos. Padarykime jas aukščiausios kovos — kovos už Lietuvos laisvę — dienomis. Nuo mūsų, o ne nuo keno kito, priklauso ar Amerikos Lietuvių Misija virs galinga Lietuvos laisvės misija.

PRO UKANAS
(Putino eilės)

Mažutis ankštas kambarys,
Viduj ir šalta ir tamsu.
Juodų minčių slėgis burs, —
Ir vienų vienas aš esu....
Už lango siena nesvari,
Ir bangos rūko nesmagaus.
Ilgai ir liudna — neturiu
Nei tyro oro, nei dangaus
Ir lekia ten toli mintis
Jieskoti saulėtų vaizdų
I Lietuvos šviesias šalis,
Ant sraunaus Nemuno krantų.
Bet raski šiandien, jei gali
Kur skausmo ašarų nėra!
Kur žydi gėlės ir tyli
Gamtužė džiuginą giedra!
Deja, visur laikui, nyku,
Nyki ir tu, Tėvų šalie!
Perdėm išmūdytu lauku
Per tave kraujas pasilieji!
Ir palikau gimtus kraštus,
Kur tiek svajojau ir kenčiau.
Ten džiaugsmo spindulys skaisčius
Tamsoj sušvisdavo anksčiau.
Mačiau skaumus. Man jie šventi.
Širdies tyla — tyla mirties:
O kai džiaugiesi, ar kenti,
Bent gyvas sieloje jautiesi.
Ir šiandien štai toli, toli
Iš miesto užesio, trūkšmų,
Širdie, išnaujo prabylį
Aidais ir džiaugsmo ir skausmų.

Gyvenimas "Darbininkų Rojuje"

AMERIKIEČIŲ PATYRIMAI RUSIJOJE PEREITĄ VASARĄ

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Kokia lėta darbo eiga

Šiandien mes apžiūrime dirbtuvę kur matom merginas vyniojant ir sustatant mažą elektriską motorą. Johnston sako tai yra standarto rūšies kurie Amerikoje parsiduoda po \$55. Jis žino, nes jis išdirba elektriskus padargus savo dirbtuvėje Spokane, Wash.

Mums pasakė kad čia dirba 250 žmonių ir kad jie per mėnesį pagamina 400 motorukų. Biskį paskaičiavus pasirodo kad šie motorai už Amerikoniską kainas duotų \$22,000 mėnesinių inėgu. Jeigu šią sumą išdalinsi ant tų 250 darbininkų, kožnam jų išpuls po \$88 mėnesiui — kas ir sudaro beveik tiek kiek jie gauna algos i mėnesi. Bet iš to nelieta nieko bendriems dirbtuvės reikalams, jos vedėjams, nei užmoka už metalo dalis, už vielas, nes čia dirba tik tų motorukų sudėjimo darba.

Aišku, jeigu ta dirbtuvė turi padaryti pelno, tie motorukai turi būti pardudami po dvigubai tiek kiek jie kaštuoti padaryti Amerikoje. Taip yra del neat-sakantumo Sovietų produkcijos metoduose. Vienas darbininkas padaro tik apie pusantro motoro per mėnesį. Ar čia kaltė nepatyrusių dirbtuvės vedėjų ar nepatyrusių darbininkų? Kaip ten nebūtų, tokį patį vaizdą mes matėm beveik kiekvienoje dirbtuvėje kur tik lankėmės.

Jie nesupranta liuosybės

Ši vakarą didelė vakariene Johnstono pagarbai surengė Leningrado komunistų partijos aukštas komisaras Popkovas.

Popkovas sako svarbiausias dalykas ko jis nesupranta apie Ameriką tai šitas: Mes kariaujame išvien šiame kare, tačiau Amerikoje paveldijama egzistuoti fašistinei spaudai; ta spauda tikrai yra fašistinė, nes ji dažnai kritikuoja Rusiją. Kodei mes leidžiame Amerikoje kritikuoti Rusiją ir jos vadus?

Aš atsiliepiu kad gal aš galėsiu tą geriausia išaiškinti, nes aš nesu biznierių o tik vadovauju laikraštį taigi galiu už laikraštinių ir kalbėti. Amerika yra laisva šalis todėl ir spauda laisva. Ir nors mes visi remiam ir mūsų Prezidentą ir Rusiją, mes visi kovotume prieš tą kuris norėtų uždrausti mums kritikuoti juos. Nes šalis kurioje kritika mirus nėra laisva šalis. Teisė kritikavimui, sakau aš, yra viena iš svarbiausių laisvių už kurią mes labai kariaujame.

Tada atsitiko keistas dalykas. Neku-ris Popkovo artimieji prie stalo buvo seni žmonės — virš 50 ir 60 metų. Jie šyp-sodamiesi linkčiojo ir pritarė man. Vienas vyras, kuris galėjo būti architektas, turėjo rankas sudėjęs net ploti mano kal-bai, bet žvilgtelėjęs į Popkovą neplojo.

Kitas mūsų kelionės draugas pridėjo kad laisvoje šalyje mes visada galim kritikuoti savo draugus. Mes remiam ir kritikuojam Britus nuo pat prasidėjimo karo 1939 metais, ir mes nematom kodėl negalėtume tą patį daryti su Rusija.

Tuomet Johnston atstojos švelniai viską nudaillino — spaudos laisvę, Rusiją, Angliją ir net Popkovą, kuris tuo pasikal-bėjimu buvo žymiai sumaišytas, ir kuris dabar pats pasakė kad ši laisvė kritikuo-ti yra labai įdomus dalykas, ir norėjo kad mes neužsigautume jeigu jis pats pasi-naudoja laisvę pakritikuoti Ameriką.

Aš pasakiau kad mes to visai nepai-som, kad mes turim pakankamai laisvės Amerikoje, ir jeigu jis kurį dieną atvyk-tų į Ameriką jis patirtų turis pilną lais-vę kritikuoti mūsų vadą, mūsų valdžią ir viską ką tik jis nori.

Griežta politinė cenzura

Rusija turi griežčiausią politinę cen-zurą visame civilizuotame pasaulyje. Ma-no pirmas patyrimas su cenzorium buvo kuomet aš patiekiau jam žinią kurią no-rėjau persiusti į Ameriką apie mano ke-lionę Leningrade, kurioje buvo šis saki-nys: "Suomiai kovoja atkakliai už Viipu-rį, kuris iki 1939 metų buvo Suomijos an-tras didžiausias miestas". Cenzorius iš-braukė žodžius "iki 1939 metų buvo an-tras Suomijos didžiausias miestas". Tie žodžiai neturi jokios militarinės informa-cijos — nieko kas nėra net mažų vaikų geografijoje.

Užsienių reporteriai paaiškino man kam tas išbraukimas buvo padaryta. Ka-da Sovietai pasisavina kokią teritoriją, iš Maskvos jokia žinia negali paminėti kad ta teritorija kada priklausė kitai tautai.

Paveizdan, Pabaltijō valstybės — Estija Lietuva ir Latvija — dabar yra dalys So-vietų Rusijos ir nei žodžiu neleidžiama už-siminti pranešimuose iš Maskvos kad jos buvo nepriklausomos valstybės.

Su cenzorium negali argumentuoti ir sakyti jam savo priežastis, ir jis nepasa-ko savo priežasčių kuomet atiduoda at-gal sudarytą raštą. Jie tik atsako, "Mes negalim to su jumis diskutuoti. Taip yra nustatyta".

Cenzorius, žinoma, išbraukia viską kas galėtų sudaryti užrubežiuose prastą įspūdį apie sąlygas Rusijoje. Korespon-dentui neleidžiama pranešti kokia kas mėne-sį nustatyta duonos ar mėsos porcija so-vietų piliečiui, nei jis gali parašyti kad pa-rinktoji klasė gauna specialius kiekius. Neleidžiama užsiminti apie slapta juodoją rinką kurioje kainos baisiai išpuostos, jos viršijama viskas ko net sapnuoti Ameri-koje juodojoje rinkoje negalėtum.

Taip pat, valdžia slepia kiek ištikro šimtų tukstančių žmonių Leningrade iš-mirė badu laike to miesto apgulimo.

Paprastas žemos eilės biurokratukas cenzoriaus raštinėje laiks nuo laiko iš-braukia visą paragrafą iš aprašymo paty-rusio korespondento, aiškindamas jog jis tai randąs "nesvarbiu".

Korespondentai nepaisytų to nuoba-daus gyvenimo sąlygų karo metu Rusijoje jeigu juos nelaikytų pakenčiamais špie-gais — atkirstas nuo kontakto su tikrais žmonėmis kuriuos jie mėgsta; dabar gi jie suvaryti į Metropolitio viešbutį lyg kokią ka-lėjimą, ir gali kalbėtis tik vieni su kitais ir su maža diplomatu kolonija, skaityti te-gauna suvaržytą Rusų spaudą, ir prie to dar savo kasdieninį darbą turi duoti su-daryti nepatyrusių vyrų griežtai poli-tinei cenzurai.

Korespondentams niekad neleidžia aplankyti karo fronto, nors retkarčiais su-šaukę juos visus į vieną nuveža parodyti koki nors iš Vokiečių užimtą miestą už-pakalyje militariskos stovyklos. Juos vi-sada lydi koks nors cenzoriaus padėjėjas, kuris visada turi patikrinti dalykus kaip jie ejosi. Jeigu cenzorius kada nenugirs-ta ar nepatiria kokių dalykų tokioje ke-lionėje, reporteriams neleidžiama to ra-portuoti. Tokio dalyko nebuvo, pasako jis. Reporteris čia gali dirbti per eilę sa-vačių suruošti kokią medžiagą straips-niui, bet cenzorius viską išbrauks ir už-draus siųsti, delto kad tas netilpo Prav-doje. Jeigu ką parašo be cenzūros viskas laikoma špiegavimu.

(Bus daugiau)

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikė-tis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais au-dimo viršeliais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiom raidėm. Apsakoma pa-saulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tę-sėsi po 30 metų žymieji karzygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Ru-sijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmo-nija gyveno, kariavo nuo pat prieš-istori-nių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga kiekvienam turėti namuo-se, su daugybe receptų ir paaiškinimų apie ligas, slogas, skaudėjimus, katarus, ir tt. 174 puslapių didumo, audimo viršeliais.

Kaina su prisiuntimu \$2.00

(Galima prisiųsti pašto ženklais)

MARIJA BOČKAREVA

Rusijos Moterų "Mirties Batalijon" Vėdėja Marija Bočkareva, jos gyvenimas ir kariauimas: prisai-rtinimas Rusijos revoliucijos. Parašė Isaac Don Levine. Vertė K. S. K. 295 pusl. -----1.00

Reikalaukit "Dirvoie"

6821 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Kaip lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tėsinys iš pereito nr.)

TAMSIAM VILNIAUS KRAŠTE

Motulės palaimintas

Gimiau 1893 m. Skuodo miestelyje, Kretingos ap. 1918 metų Spalio mėnesį grįžau iš Didžiojo karo.

Pabuvęs kiek namie, sumaniau stoti į savanorių eiles, nes girdėjau jog Lietuva reikalauja sau nepriklausomybės. Valsčiaus viršaičio patiriamas nuvykau į Kretingos komendantūrą. Komendantas pasiūlė man vykti į Kauną. Gryžau į Skuodą, iš viso pėksčiaus padaręs 98 kilometrus kelio. Ši kelionė man nebuvo į sveikatą, nes 1917 metais buvau sunkiai sužeistas į koją. Sugrįžus iš kelionės, atsinaujino žaizda, ir pasirodė mažučiai geležies galiukai žaizdoje, nes buvau sužeistas sprogstama kulipka. Mano sumanymai niekais nuėjo, ir buvau priverstas pasilikti namie.

Pasveikęs ir vis girdėdamas kad Lietuvą puola prieštai, aš nerimaudamas kreipiausi į motulę, prašydamas kad ji man apmokėtų kelią iš Skuodo į Kauną. Motulė buvo našlė ir neturtinga. Gyveno iš vieno ha žemės. Ji sutiko. Beatsisveikiant man su pažystamais, vieni iš jų mano sumanymui pritarė, o kiti tiesiog šmeižė tuos kurie dirbo už Nepriklausomą Lietuvą. Pritarė man tik mano viena motulė.

— Tegul Dievas tau padeda prieštus nugalėti ir sveikam grįžti namon, — tarė mano motulė verkdam ir mane laimindama.

Vilniuje iškilmingai mus priėmė

Kadangi Rusijoj buvau tarnavęs raiteliuose todėl, atvykus man į Kauną skirstoman punktan, paskyrė mane į I-mą gusarų pulką. Pasitaikė kad, man atėjus į raštinę, mane pasitiko karininkas Senkevičius. Jis buvo mano kaimynas ir net abudu Didžiajame karo sykiu tarnavom Rusų kariuomenėje. Aš tuoj gavau šautuvą ir šovinių.

Kareivinės buvo medinės, oras jose buvo sunkus ir dvokė pelėsiais. Kitą dieną aš paprašiau kad mane pasiųstų į frontą, nes kareivinėse daugiau nieko nebuvo ir man vienam buvo nuobodu. Tačiau pulko vadas pasakė kad į frontą siųsti vienas žmogus nepatogu. Esi, busias reikalingas ir šičia sargybai eiti. Maždaug po keturių dienų atvyko apie 60 naujokų, ir juos ėmė smarkiai mokyti.

Kiek pabuvę, gavom žinių kad Lenkų fronte nukentėjęs mūsų antrasis eskadronas. Vakare pasikrovėm į vagonus, ir mus išvežė į Vilniaus stotį. Išgyjuojant mums į Vilnių, lietuviai mus labai iškilmingai priėmė. Ėjom pro vainikais išpuoštus vartus. Vilniuje apsisitojom buvusiose Rusų kareivinėse. Stovėdami Vilniuje, vieni ėjom sargybą mieste, o kiti prie sandėlių. Lietuvos kariuomenės Vilniuje buvo labai maža, vos vienas gusarų eskadronas ir maždaug viena pėstininkų kuopa.

Man vieną kartą stovint sargyboje, prieina prie manęs kaž kokia moteris ir sako:

— Bukit atsargus, nes čia daug Lenkų šnipų. Jie ruošiasi jus užpulti.

Tokių pat žinių buvo suteikta ir mūsų vadui. Vadas tuojau pastatė kulkosvaidį, sustiprino sargybą ir pats su mumis budėjo dieną ir naktį.

Gurguolei atidarom kelią į Vilnių

Išbuvę Vilniuje apie porą savaičių, išvykom kitapus Vilniaus apie 20 km. Sustojom pamiškėje ir išsiplėm į grandinę. Mes buvom atvykę pėstininkams į pagalbą ir laukėm priešo. Pėstininkai buvo atvykę nuo Gardino. Mes buvom išsiplėję abipus kelio kuris ėjo iš Gardino į Vilnių. Mūsų buvo daug Lenkų partizanų, kurie, mūsų gurguolėms traukiantis linkui Vilniaus, norėjo pastoti kelią ir jas užgrobti.

Staiga miske pasigirdo šautuvų traukimas. Mes puolėm miską, bet partizanų jau neradom, nes jie pabėgo ir pasislėpė. Mūsų gurguolei kelias į Vilnių buvo atdaras, ir ji toliau traukėsi su savo pavargusiais arkliais. Vakare, sutemus, pasirodė mūsų pėstininkai, užėmė mūsų vietas, o mes pasitraukėm į artimiausį kaimą. Čia pasisėrėm arklius, bet patys nieko neturėjom valgyti. Turėjom su savim ir virtuve, bet neturėjom ką virti. Pas gyventojus taip pat nieko negalėjom gau-

ti, nes jie visi buvo nuo karo nukentėję. Mūsų vadas, majoras Goštautas, taip pat neturėjo duonos.

Lenkų partizanai pastoja mums kelią į Vilnių

Sutemus paskyrė mus į žvalgybą. Per kiauurą naktį jodinėjom, besėkdami priešą. Susekėm kad Lenkai su kulkosvaidžiais apsikase. Apie tai mes tuojau pranešėm savo vadui. Mūsų pėstininkai taip pat atitinkamose pozicijose apsikase su kulkosvaidžiais.

Buvom apsisitoję kokiame tai dvare. Mums sugrįžus iš žvalgybos, atvyko pėstininkų kuopa. Pėstininkai surado šiek tiek žalių kiauulinių burokų ir godžiai ėmė juos valgyti. Mes, pastebėję juos kaž ką valgant, susijom prie jų. Iš viso mūsų ir pėstininkų buvo apie 300 vyrų. Labai draugiškai suvalgėm visus iki vieno burokus. Kiek pasistiprinę, vėl užėmėm savo vietas.

Bešvintant priešas ėmė į mus šaudyti iš kulkosvaidžių ir iš patrankų. Mes visgi savo kulkosvaidžių ir šautuvų ugnimi atmušėm. Bet, pastebėję kad Lenkų kavalerija supa mūsų sparną, mes ėmėm trauktis Vilniaus link.

Maždaug keturi kilometrai nuo Vilniaus išgirdom smarkų kulkosvaidžių ir šautuvų šaudymą. Vadas tuojau pasiuntė porą žvalgų sužinoti kas ten šaudosi. Žvalgai pranešė jog mūsų pėstininkai mūsasi su Lenkų partizanais. Mums buvo belikęs tik vienas kelias — pereiti per Vilnių, bet ir tą Lenkų pėstininkai buvo užėmę. Mūsų dalis atmušė Lenkų pėstininkus ir išlaisvino sau kelią.

Aš su savo draugu Kesmenu buvau paskirti į užpakalį mūsų eskadronui apsaugoti. Mudu vienas nuo kito buvom tokiu tolymu kad tik galėtume vienas antrą matyti. Už mūsų dar buvo užsilikusių pėstininkų ir gurguolių.

Staiga pamaciau kad Lenkai mano draugą Kesmeną pagavo į nelaisvę. Supratau kad ir man tas pats gali būti. Visu smarkumu pasileidau vytis savo eskadroną. Bejojant man Vilniaus gatvėmis, Lenkų partizanai stengėsi mane sulaukyti. Vieni griebė už arklio, o kiti norėjo mane nublokšti. Aš kardu praskyniau sau kelią, o ištikimas mano draugas žirgas išnešė mane iš priešo nagi. Savo eskadroną pasivijau jau netoli Žaliojo tilto, į kurį jis veržėsi drauge su pėstininkais. Lenkų partizanai ėmė į mus smarkiai šaudyti ir mėtyti granatas iš antro ir trečio namų aukštų. Mūsų eskadrono vadas padavė komandą nuimti šautuvus nuo pečių ir nutaikyti į langus, o pėstininkams paruošti granatas. Bet Lenkai, pamatę pavojų, tuoj sustabdė šaudymą. Prijoję prie Žaliojo tilto, pamatėm savo šarvuotus kurie saugojo tiltą.

Sudeginam tiltą per Nerį

Išėjė iš Vilniaus, apsisitojom viename dvare kurį rodos vadino Raudondvariu. Ir dvarininkas ir aplinkiniai gyventojai buvo labai sulenkėję. Vienas kareivis negalėjo ineiti į namus, nes iš jo tuojau atimdavo ginklą ir net primušdavo.

Kiek pabuvę Raudondvaryje, nuvygiavom prie Nemenčinės miestelio, kuris yra prie pat Neries. Čia nedideliame kalne radom dar iš Didžiojo karo Rusų pozicijas. Mes jas užėmėm. Iš savo pozicijų padarėm žvalgybą į miestelį. Miestelyje nieko įtartino neradom. Taip pat nieko įtartino neradom netoli esančiame gražiame pušyne, kurį atidžiai apžiūrėjom. Ir, vis delto, mums begryžtant, ėmė į mus smarkiai ir taikliai šaudyti. Negalėdami suprasti iš kur mus apšaudė, bėgom kur kas išmanėm.

Mums bebėgant nuo miestelio, pasitaikė didelis griovys. Per šį griovį jojant, pašovė vieną arklių, bet kareivis išliko sveikas. Tik sugrįžę sužinojom kad Lenkai šaudė į mus iš bažnyčios bokšto. Priešas į miestelį buvo atvykęs per tiltą. Vakare, temstant, kad sutrukdymui priešui perėjimą, nuvykom į miestelį, nupirkom žibalo, užpylėm jį ant tilto ir tiltą padėgėm.

Tamsūs gyventojai mums buvo nepalankūs

Pabuvus šičia mums apie savaitę laiko, ėmė mus supti Lenkų kavalerijos pulkas. Įvyko smarkios kautynės. Mūsų trečias ir ketvirtas burys labiausiai nukentė-

Richman Bros. Darbininkai Gauna Apdraudos Certifikatus

Is kairės i dešinę—Nathan Talion, Norman Powers, President F. C. Lewman, Paul Lucht, Mrs. Anna Bolio, Mrs. Anna E. Lucht, Mrs. Bessie Bacon, Miss Marie Munsey, Anthony Wirth.

Sešių milijonų dolarių vertės gyvųjų apdraudos sertifikatus išdailina Richman Brothers Company siuvyklos ir parduotuvių darbininkams to didelės rubų išdirbystės prezidento F. C. Lewman. Certifikatus gavo aštuoniolika šimtų siu-

vyklos darbininkų ir penki šimtai šios pačios kompanijos rubų parduotuvių tarnautojų. Nuo kiekvieno darbininko apdraudos suma siekė nuo \$1,000 iki \$10,000. Prie to kompanija tuoj išdailins \$2,000,000 vertės chirurgiškos apdraudos savo

darbininkams dykai. Visi darbininkai jau yra apdrausti \$3,000,000 vertės ligoninės gydymo apdrauda. Visus kaštus gyvųjų apdraudos, chirurgiškų operacijų ir ligoninės aptarnavimo apmoka pati Richman Brothers Company.

tėjo. Keletas kareivių dingo be žinios. Lenkų taip pat buvo sužeistų, o vienas burininkas buvo nušautas, jo gi sužeistas arklys pateko mums į nelaisvę. Arklys buvo sargas ir gražus, kuriuo paskiau jodinėjo leitenantas Labutis. Kautynės įvyko pavakarėje.

Gyventojai mums buvo labai nepalankūs ir nieko iš jų negalėjom sužinoti. Buvo kaimų kur gyveno Rusai. Jie Lietuviams buvo palankesni, teikė žinių ir, net neprašomi, aprūpindavo mus maistu.

Iš čia atsitraukėm į Paberžės dvarą. Čia palikom savo gurguoles ir virtuve. Už dvaro buvo kaimas, kurio pavadinimo neatsimenu.

Pėstininkai laikė frontą. Mums atvykus, prasidėjo susisaujimas su Lenkais. Kautynės vyko visą naktį. Rytmetį, kautynėms nutilus, atsitraukėm prie savo arklių, o pėstininkai pasiliko mūsų vietoje.

Apie 10 valandą grįžom į Paberžės dvarą pasisėsti arklių ir patys papietauti. Vadas įsakė atleisti arklius paprugas, o sužeistuosius arklius pasiųsti į Kauno veterinarinę ligoninę.

Mums bėpietaujant, iš antros pusės ėmė smarkiai apšaudyti dvarą. Mes, įpuolę į dvarą, tuojau pranešėm vadui. Pasirodė kad šaudė į mus nuo Paberžės miestelio. Išbėgė ant kalnelio, žiurim — mūsų pastotės-vežimai su sužeistais arkliais grįžta atgal.

— Kodel jūs grįžtat? — klausiam jų.

— Kauno kelias yra Lenkų užimtas; jie mus apšaudė, — mums buvo atsakyta.

— Baigti pietus ir patraukti paprugas! — įsakė mums vadas.

Papietavę tuojau išsiplėm į grandinę už dvaro ir laukėm iš kur puls priešas. Pro žiuroną pamatėm kad Lenkų raitė-

štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieris viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už \$1.00

● Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kestučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kestutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kestutį, tačiau tas narsus vaikas ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūnčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laiške \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženkais).

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

liai su nuogais kardais dideliu skaičium mus supa, o mūsų trečios divizijos pėstininkai traukiasi atgal prie mūsų. Tada visa mūsų kariuomenė drauge su artilerija ėmė trauktis Maišiagalos miestelio link.

Ineinant mums į miestelį, jau buvo tamsi naktis. Miestelis buvo sausakimšai prisigrūdęs mūsų kariuomenės. Iš čia traukėme širvintų link, nors ir buvo žinių kad ten mūsų laukia Lenkai. Mūsų vadai buvo nutarę žut-but Lenkams nepasiduoti. Į žvalgybą tuojau buvo paskirti raiteliai ir du šarvuotai. Su jais ėjo ir pėstininkų grandinės. Taip ir žygiavom pasirodė kas sekunda su priešų kautis. Mums buvo pasakyta kad kausimės tol kol išlaisvinsim sau kelią, arba iki vieno žut-sim.

Lenkai atsitraukė su dideliais nuostoliais. Pabuvę kiek po širvintom, pasitraukėm į dešinę ir užėmėm frontą nuo Kernavės iki Viešo miestelio. Ties Kotkos vienkiumi ir Viešo miesteliu Lenkai mus dažnai puldavo, bet nieko nelaimėdavo.

Vieną kartą Lenkai, matyti, labai įpykė, puolė mus, pavartodami visus ginklus — patrankas, kulkosvaidžius, šautuvus. Mes taip pat pavartojom prieš juos tuos pačius ginklus. Lenkai atsitraukė su dideliais nuostoliais. Iš mūsų tikdai du Vilniečiai kareiviai pabėgo-dezertyravo.

Po kokių dviejų savaičių, betemstant, į Kotkos vienkiumį atvyko apie 30 Lenkų kareivių. Tuo metu mes trys: Alfredas Eglė, Aleksandravičius ir aš stovėjom sargyboje už Neries upės. Mes pastebėjom atvykstančius Lenkus. Lenkai susėdo į tris laivelius ir ėmė irtis mūsų pusėn. Mes ėmėm smarkiai šaudyti į laivelius. Po kurio laiko pamatėm tuščius laivelius. Kur dingo Lenkai mes nežinojom, bet jie neatsisauė mums.

I kariuomenę stojau 1920 metų Rugpjūčio 10 d. Iš tarnybos išėjau Balandžio pradžioje 1923 metais. Buvau paleistas iš Karo ligoninės del nesveikatos.

Leonas Baltiejus,

Stirbių k., Veviržėnų v., Kretingos ap.

(Bus daugiau)

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina tik 50c.

(Galima siųsti pašto ženkais po 5c)

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijungimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpesnio ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

WATERBURY, CT.

WATERBURIO LIET. TARYBA UŽGYRĖ LIETUVIŲ MISIJĄ WASHINGTONE

Kovo 11 d. Waterburio Tarybos susirinkime vienbalsiai užgirta Amerikos Lietuvių Misija Washington. Daugelis delegatų išsireiškė kad kurios organizacijos arba asmenys rūpinasi Lietuvos nepriklausomybės bei šelpimo reikalais jie atlieka neapsakomai labdarinę bei krikščionišką darbą, o mūsų visų priedermė yra jų darbuotę paremti.

Toliau, Taryba nutarė kvieisti visus Connecticut Tarybos skyrius ir surengti iškilmingą pokilį paminėjimui Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktį. Tą darbą įvykdyti išrinkta komisija: Dr. P. Vileišis, Dr. M. J. Colney, p. Alena Devenienė, Antanas Orantas, Jacob Trečiokas. Ta pati komisija rūpintis vasaros metu surengti visos Conn. Tarybos skyrių išvažiavimą-pikniką.

SUSIDOMĖJO MISIJA

Daugelis Waterburiečių susidomėjo Lietuvių Misija Washington, vieni ruošiasi ten dalyvauti, kiti rūpinasi sukelti aukų Lietuvos reikalams, tretie nors šiaip palinko geriausių pasekmių. Bet tai nėra nuostabu kad visi supranta ir užgirta tokį būtiną reikalą.

SVEIKINU

PHILADELPHIEČIUS

Nors trumpai daleiskit man pasveikinti Philadelphijos vėikejus už taip bešališką pasisakymą, kad "Visu Lietuvį kurie trokšta kad Lietuva po šio karo būtų laisva, nepriklausoma valstybė, butina pareiga yra laikytis tandžios vienybės". Rodos tai nuosirdus ir patriotingas pasakymas, į ką turėtų visa plati Amerikos Lietuvių visuomenė kreipti dėmesį. Bet klausimas ar Philadelphiai paveiks, ar jiems pasiseks pagydyti srovines ligas? Tai būtų tikras stebuklas!

Dr. M. J. Colney.

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvį salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios su-gėjos atsibuna kiekvieną vakarą, nuo 8-val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvį salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvį salę.

GYVENIMO PAGRINDAS

Sataupymai ir nuosavybė yra tvirtas pagrindas kiekvieno žmogaus gyvenimo. Dabar jau atėjo patogesnis laikas pirkimui, statymui arba taisymui namų.

Siuose užmanymuose turėdami paskolų reikalus esate kviečiami kreiptis į Lietuvį Bankinę įstaigą, kuri daro paskolas per daug metų, yra išausgas kapitalu ir gali patenkinti jus visokių paskolų reikaluose. Šioje įstaigoje repozitai po Federal Insurance Corp. kiekviena knygutė iki \$5,000.

Taipgi valdiška įstaiga pardavimui U. S. War Bonds ir Savings Stamps.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

LAIŠKAS PABĖG- LIO IŠ LIETUVOS

Jonas B—s, gyvenantis Cle-
velande, gavo laišką nuo savo
brolio Kazio, pabėgusio į šve-
diją pereinant vasarą bolševikams
užimant Lietuvą. Jis rašo Lap-
kričio 29, 1944:

"Mielas broli Jonai! Siun-
čiu tau širdingiausias sveiki-
nimus iš naujos savo gyvena-
mos vietovės. Tu, broli, gal
ir nustebsi kad aš rašau tau iš
švedijos. Nelaiminga mūsų tē-
vynė antru kartą bolševikų bu-
vo užgrota. Palikti Lietuvoje
gyventi reiškė beveik sunaikini-
mą, taigi kas tik galėjo spru-

ko iš savo krašto, kad tik iš-
neštume gyvybę.
"Vasaros metu progai pasi-
taikius dalis žvejų su šeimomis
bandė iš šventosios uosto
bėgti švedijon. Tame skaičiu-
je bandžiau ir aš su savo žmo-
na savo kuteriu pabėgti, bet
nelaimė mus sugavo. Vokiečių
laivas Baltijos jūroje. Taigi
mano kuterį-laivą konfiskavo,
žmoną su dviem sunumis išve-
žė Vokietijon, o mane nuo jų
atskyrė ir laikė kalėjime.

"Spalių 8, bolševikams bai-
giant Lietuvą užimti, mane pa-
leido iš kalėjimo. Vokiečiams
pabėgus iš Lietuvos, aš su ki-
tais kuteriu (Spalių 10) pa-
bėgau į švediją. Žmonos su
vaikais Vokietijoje likimo ne-

žinau. Šventosios uoste pali-
kau nuosavus namus ir visą
turtą. Į švediją pavyko pabė-
gti veik plikam, kaip stoviu,
apsivilkus senu kostiumu, be
jokio ryšulėlio.

"Kadangi visus adresus pa-
likau šventosioje tai ir tau šį
laišką bandau siųsti per Dirvos
redakciją, gal laimė bus suras-
ti tave.

"Kai gausi mano laišką tai
tuojau broli parašyk man. Tuo-
met aš tau galėsiu smulkiai
aprašyti savo gyvenimą Lietu-
voje ir apie kitus, saviškius.

"Dabar mes esame laikomi
pabėgėlių stovykloje, tai net
pastovaus adreso nežinau, bet
adresuok man laišką per Lie-
tuvų komitetą ir jie man ta-
vo laišką persiųs.

"Žmonai Vokietijon bandžiau
rašyti, bet jokio atsakymo ne-
gaunu. Vėliau gal gausim ko-
kio darbo miške ar kt., bet
tuo tarpu gyvename karanti-
no gyvenimu ir nuobodu."

NEGALIMA BUTI PU- SIAU TEISINGU IR PUSIAU MELAGIU

(Pabaiga nuo 4-to pusl.)

žmogelis turėjo keliauti mies-
tan. Jis turėjo mažametį su-
nų. Neturėdamas kam kitam
palikti jo saugoti, išvykdamas
žmogelis prisakė savo namų
sargui-šuniui budėti ir ginti
kudikį nuo vilkų. Žmogui
iš miesto ilgai nesugrįžtant,
aptiko juos plėšrus vilkas ir
tuoj ėmėsi šunies draskyti, kad
jį sudraskęs, ir vaikelį galėtų
suėsti. Šuo nepaprastu narsu-
mu grumėsi su vilku, ir buvo
jo smarkiai sukančiotas. Bet
gi prieš vilką atsilaukė ir nuo
mirties vaikelį apgynė.

Sugrįžo iš miesto žmogelis,
ir nepamatęs sunelio, kurs bu-
ko kaž kur toliau nuklydęs, bet
pastebėjęs ant slenksčio krau-
jo žymes, pamane kad šuo bu-
vo jam neišstikimas ir, užuot
saugojęs, sudraskė jį vaiką.
Tokio įtarimo įkarštyje, žmo-
gelis išsivadinio šunį pamėškė.
Šuo, manydamas užsipelnęs
šeimininko pagyrimo, miriop
jį vedamas, ištikimai žiūrėjo
jam į akis ir džiaugsmingai
meilinosi. Žmogelis, savo įtu-
žime, užmušė ištikimą sargą,
ir tik sugrįžęs namelin supra-
to savo padarytą baisią klaidą:
jo vaikelis buvo sveikas, be-
žaidžias namo kampe. Bet tu
namų ištikimo sargo-šunčio
jau neatgaivinsi.

Ši pasaka tikty ir šių dienų
didiesiems, vertinant jų spren-
dimus, mažesniems tautoms
padarytus; tautoms kufios, ti-
kėdamos Atlanto Carterio ir
demokratijos idealui, narsiai
kovojo su žymiai stipresniais
vilkais: naziais ir bolševikais.

•AVYS yra pirmutiniai na-
miniai gyvūnai paminimi bib-
lijoje.

Metropolitan's Žymiausi Dainininkai Dalyvaus Perstatyme Aštuonių Operų Clevelando Sezone

ROSE
BAMPTON

ELEANOR

JARMILA
NOVOTNA

STEBER

Aštuonios operos, kurias pastatys
Metropolitan Opera Association iš
New Yorko, didžiojoje Clevelando
Public Auditorium, per šešias die-
nas pradedant Balandžio 16 ir bai-
giant 21, sutraukia žymiausias tos
operos organizacijos įlegas, pilną
chorą, baletą ir orkestrą, ir visus
nuošnius parėdus-kostiumus.
Operos bus statoma sekandios:
PIRMADIENIO vakare, Baland.
16—"Faust" su Lucia Albanese, Lu-
cielle Browning, Thelma Votipka,
Raoul Jobin, Ezio Pinza, Leonard
Warren ir John Baker, Pelletier di-
rigentas.

ANTRADIENIO vakare, Bal. 17
—"Die Meistersinger von Nuern-
berg" su Eleonor Steber, Kerstin
Thorberg, Charles Kullman, Herbert
Jannsen, Emanuel List, Gerhardt
Pechner, Hugh Thompson ir Mack
Harrell, Szell dirigentas.

TREČIADIENIO vakare, Baland.
17—"Aida" su Rose Bampton, Mar-
garet Harshaw, Kurt Baum, Law-
rence Tibbett ir Norman Cordon,
Breisch dirigentas.

KETVIRTDIENIO vakare, Bala-
nd. 19—"La Boheme" su Bida Sa-
yao, Frances Greer, Jan Peerce,
Ezio Pinza, John Brownlee, Salva-
tore Baccaloni, Sodero dirigentas.

PENKTADIENIO popietį, Baland.
20—"Le Coq d'Or" su Patrice Mun-
sel, Regina Rennie, Margaret Har-
shaw, Norman Gordon, John Gur-
ney, Richard Manning, Hugh Thom-
pson ir Donald Dame, Cooper diri-
gentas.

PENKTADIENIO vakare, Baland.
20—"Lucia di Lammermoor" su Li-
ly Pons, Thelma Votipka, James
Melton, Francesco Valentino ir Ni-
cola Moscona, Sodero dirigentas.

ŠEŠTADIENIO popietį, Bal. 21—
"The Marriage of Figaro" su Bida
Sayao, Eleonor Steber, Jarmila No-
votna, Ezio Pinza, John Brownlee,
Salvatore Baccaloni, Alessio de Pa-
oli ir Louis D'Angelo, Leinsdorf di-
rigentas.

ŠEŠTADIENIO vakare, Bal. 21—
"La Gioconda" su Stella Roman,
Margaret Harshaw, Blanche The-
bom, Frederick Jagel, Leonard War-
ren, Nicola Moscona ir John Gur-
ney, Cooper dirigentas.

Ticketus galima įsigyti paštu iš
Northern Ohio Opera Association,
Union Bank of Commerce, Clevel-
and, Ohio. Kainos po \$1.20, \$2.40,
\$3.60, \$4.80, \$6, 7.20, įskaitant tak-
sus.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-
kandai tampa sunaikinti arba
sugadinti ugnies, kreipkitės į
P. J. KERSIS, del apkainavi-
mo, ko visada reikalauja ap-
draudos kompanijos pirm ne-
gu išmoka už nuostolius.
Patarnausiu gerai ir greitai,
su nauda jums.

P. J. KERSIS
809 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAIN 1773.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

STOKYARDŲ diktatoriukas
Pijušas nežino ko griežtis su-
mažinimui Amerikos Lietuvių
Misijos Washington, ir raši-
nėja visokias nesąmones, įješ-
kodamas žioplesnių už save
kad jam patiktų.

Apie Misijos programą vi-
suomenė žino ir nereikalauja
to politiskai išklusio senio
pasakų ir rašymų.

Jis betgi padidino, visai ne-
jučiomis, Misijos svarbą, pasa-
kydamas kad Filma kuri bus
padaryta ir bus rodoma Ame-
rikos teatruose "kaštus apie
\$20,000."

Taip, ta filma kaštus apie
\$20,000 pagaminti, bet kaštus
ne Lietuviams ir ne Lietuvai
Vaduoti Sąjungai ar Amerikos
Lietuvių Misijai. Filmų kom-
panija, kuri rodyt tą filmą vi-
sos šalies teatruose, tiek inves-
tuoja į ją, nes tai yra dienos
klausiama filma, kaip ir kitos
kurias matome rodant Ameri-
kos žinių filmų teatruose, ir
kas svarbiausia, tą filmą da-
ryti inspiravo Misijos rengė-
jai!

Tą filmą, kaip premjerą, pa-
rodo ir Misijos Kongresinėje
Vakarieneje, už tam tikrus ma-
žus pagrindinius kaštus.

Bet tokią filma kuri visoje
Amerikoje gins Lietuvos bylą
verta mums būtų ir \$50,000.
Atsimenam pereinamo karo metu,
kara diktatoriukas Pijušas rė-
kė "Lietuvai nei Cento!" kiti
Lietuviai, surupinti Lietuvos
nepriklausomybės gynimu, iš-
leido vienam specialiam rekla-
mos reikalui net \$65,000!

Bet diktatoriukas Pijušas
savo priekabe prie tos \$20,000
filmos nori paslėpti savo glo-
bojamą mažąją Informacijos
Centrą, kuriam išlaikyti iš vi-
suomenės sunkia po \$25,000
metuose.

Skirtumas tarp LVS darbu
ir to diktatoriuko yra tas kad
LVS visas aukas, visą visuo-
menės paramą naudoja darbui
ir akcijai už Lietuvos reikalus
kaip Lietuvių tarpe taip ir
Amerikiečiuose, o Pijušas te-
gali pasidžiaugti savo Infor-
cijos Centru kur pinigai išlei-
džiami kelių asmenų išlaiky-
mui ir ofiso nuomoms apmokė-
ti.

Slipėmui savo nenaudingų
darbų reikalinga visada steng-
tis apkaltinti kitus.

Supa Garba.

Senų Kambarių "Daktaras"

Pirmutinis Lietuvis
Popieriuotojas Clevelande
ISPLYSUSIU KAMBARIŲ
TAISYTOJAS

Vincas Debesis
7605 Star Ave. EX. 0417

Phone GA 6889

THOMAS APPLIANCE

Taiso visokias Skalbiamas
Mašinas, Valytojus, taipgi
Prosus, su vieno meto garan-
tija viso savo darbo.

Perka ir parduoda radio.

8820 Wade Park Avenue
Cleveland, Ohio

METROPOLITAN OPERA

Balandžio 15 iki 21 Public Auditorium

Bal. 16, Vak.: FAUST: Albanese, Votipka, Jobin, Pinza, Warren,
Balletas. Pelletier.
Bal. 17 Vak.: DIE MEISTERSINGER VON NUERNBERG: Steber,
Thorberg, Kullman, Janssen, List, Pechner, Harrell,
Thompson. Balletas. Szell.
Bal. 18, Vak.: AIDA: Bampton, Harshaw, Baum, Tibbett, Cordon.
Balletas. Breisch.
Bal. 19, Vak.: LA BOHEME: Sayao, Greer, Peerce, Pinza, Brown-
lee, Baccaloni, Cehanovsky. Sodero.
Bal. 20, Po p.: GOLDEN COCKEREL (Coq d'Or) su Balletu; Sche-
herazade; Munsel, Harshaw, Resnik, Cordon, Gur-
ney, Manning, Thompson, Dame, Cooper.
Bal. 20, Vak.: LUCIA DI LAMMERMOOR: Pons, Votipka, Melton,
Valentino, Moscona, Manning. Balletas. Sodero.
Bal. 21, Po p.: MARRIAGE OF FIGARO: Sayao, Steber, Novotna,
Glas, Pinza, Brownlee, Baccaloni, D'Angelo, De Pa-
olis. Balletas. Leinsdorf.
Bal. 21, Vak.: LA GIOCONDA: Roman, Harshaw, Thebom, Jagel,
Warren, Moscona, Gurney. Balletas. Cooper.

KAINOS (Su Tax): \$7.20, \$6.00, \$4.80, \$3.60, \$2.40, \$1.20. Vietos
už nekurias kainas jau negaunamos visoms operoms. Padarykit
savo 2 ir 3 pasirinkimus operų kreipiantis tikietų.

Box Office: UNION BANK OF COMMERCE, Atdara 9 r. 5:30 vk.
Didžiojo Banking Lobby—E. 9th ir Euclid, Cleveland 14—MA 5300
Knabe Piano Naudojama Išimtinai.

**Why
Pay More?**
**CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS**
**ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE**

**The
Cleveland
Trust Company**
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S

Basement

VELYKOMS RUBAI

Parėdai Mažiems Berniukams ir Mergaitėms

Naujoviškų audinių ir Shetland-
tipai labai tinkami vaikų-
ciams ar mergaitėms. Tandžių
arba palaidinių stylių įvairiose
mėgiamose spalvose. Mieros 3
iki 6.

Skrybėlės prie Vaikų Paltų, 79c.

Grynos Vilnos Megsti
Mažučiams

SWEATERIAI

2.99

Naujoviškų mezginių ilgom
rankovėm susegami sweate-
riukai gražioje spalvose ma-
žoms mergytėms. Mieros
3 iki 6.

Mergytėms Kvolduoti Sijonukai
Petnešų viršais! Plytuoti aplink!
Spalvingų langučių. Mieros 3
iki 6.

2.99

DIRBTUVĖS LIKUČIAI GERESNIŲ RUŠIŲ

Vatos Audiniai!

Trys Išimtinios Grupės Puikių Vatos Medžiagų po 2 iki 6 yardų Ilgio!

Grupė 1	Grupė 2	Grupė 3
Vertybės po	Vatos Spausdiniai po	Vienodų Spalvų Vatiniai
29c yd.	39c yd.	49c yd.
Daugybė vatos audinių li- kučių ir spausdintų perke- lių bei baltų pajama me- džiagų mėgiamose spalvose kurios gerai skalbiai. 36 colių pločio.	Tarp jų geros rūšies vatos medžiagų marškiniams, ge- rų spausdintų seersucker, spausdintų plisse crepe ir pajama bryžių. 36 colių pločio.	Audyklos likučiai vienodų spalvų vatos audinių mėly- nų, žalių, aqua ir beige. Poplin, shantung ir gabar- dino rūšies.

Vieškelis i Namus

Šį vakarą, tukstančiai kareivėlių prašys Long
Distance linijų kurios sujungs juos su jų na-
mais ir šeimomis per visą Ameriką.

Jūs suteiksit jiems tikro džiaugsmo jeigu pa-
laikysit tas linijas neužimtas nuo 7 iki 10 va-
kare. Jie bus dėkingi.

Pergalei Pirkit Daugiau War Bonds!

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

VAŽIUOS APIE 20 DELEGATŲ

Iš Clevelando, kartu su Centro valdybos nariais, į Amerikos Lietuvių Misiją Washingtono pasirengę važiuoti apie 20 atstovų. Kaip kitų miestų taip ir Clevelando Lietuviai entuziastiškai rūpinasi Lietuvos laisvės reikalais.

Dalį Clevelando delegacijos sudarys kareivių motinos.

LVS 1-mo skyriaus susirinkime Kovo 9 d. buvo išrinkti buvo sustraikavę norėdami kad jiems būtų mokama ir už tą laikotarpį kurį jie praleidžia pietaudami.

NATIONAL Bronze ir Aluminium Co. 2,000 darbininkų buvo sustraikavę norėdami kad jiems būtų mokama ir už tą laikotarpį kurį jie praleidžia pietaudami.

SUSIRINKIMAS

American Lithuanian War Activity Komiteto susirinkimas bus laikomas antradienį, Kovo-March 20, 1945, Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave., nuo 8:30 val. lygiai.

Prašomi visi nariai dalyvauti, ir kviečiami kariai tėvai ir patys kariai kurie yra grynai, ar vieši pas tėvus. Butų geistina paversti patiemis kariams organizavimo darbą, kaip tai Karo Veteranų Postą.

Valdyba.

PADEKA

Reikiame sirdingą padėką visiems kas tik kuo prisidėjo mirus mūsų seslei Marei Olsinskienei. Ačiū klebonui Kun. Vilkutaičiui, ačiū grabnesiams ir visiems giminėms ir draugams už gėles ir už šventas mišias. Ačiū laidotuvių direktoriui N. A. Wilkeliui už malonų patarnavimą, ir Dirvos redakcijai už užuojautą.

Juožas, Jurgis Pečiuliai ir sunai Olsinskai.

ARKIV. SCHREMBIS šiomis dienomis sugyveno 79 metus amžiaus. Jis prisilaiko šv. Jono ligoninėje, dėl menkos sveikatos ir jau neina pareigų; jo pavaduotoju yra Vysk. Hoban.

ST. PATRICK'S DAY

CARD PARTY

Moteryų Sąjungos 26 kuopa rengia Kovo 17 d. card party šv. Jurgio parapijos salėje, 7 val. vakare.

Pusė pelno skiriama parapijai. Bus gražios dovanos už įžangos tikietus ir kiekvienam stalui. Taipgi bus gardžių užkandžių ir šaltų ir karštų gėrimų.

Komisija kviečia visus atsilankyti.

CLEVELANDO karo dirbtuvėse pastarųjų trijų mėnesių bėgyje padaugėjo darbininkų eilės 4,000 skaičium.

MIESTO Taryboje sutarta leisti piliečių nubalsavimui Gegužės 22 priedas prie miesto čarterio, sulgy kurio miesto tarybos nariai ir miesto mayoras būtų renkama keturių metų terminui.

Raudonojo Kryžiaus Aukų Vajus Paskatinamas

OVER THERE AT HOME
A SURGICAL DRESSING's life begins in a Red Cross workshop and ends in a medic's little jungle clearing in the Philippines. In these pictures, more than two billions of these dressings have been made by Red Cross volunteers, in all parts of the nation.

Didžiojo Clevelando Raudonojo Kryžiaus Karo Fondo vadai kreipia visų dėmesį į faktą kad pasisekimas šio fondo vajaus priklausys nuo to kiek aukos ir skirs kiekvienas vyras savo darbe ir kiekviena moteris savo namuose, kuomet apilankys juos liuosnoriai aukų rinkėjai.

Vajaus pirmininkas Charles H. Kelstadt sako, "šis karas yra karas, 1941 metais, sukelta \$245,071, gi dabartinis nustatymas sukėlė net \$3,100,000 yra dvyliką kartų daugiau iš paskirto asmenų negu buvo ta meta, todėl aukojimas reikalinga keliaropiui padidinti.

"Nekuriu šeimos gal mano kad davimas vienos aukos už visus šeimos narius yra pakankama, tačiau ne taip yra, nes reikalinga aukoti kiekvienam kuris tik uždirba pats sau pinigais", sako Mr. Kelstadt.

Red Cross War Fund įstaiga, 1227 Prospect avenue, praneša kad paskutini taikos meta renkant aukas, 1941 metais, sukelta \$245,071, gi dabartinis nustatymas sukėlė net \$3,100,000 yra dvyliką kartų daugiau iš paskirto asmenų negu buvo ta meta, todėl aukojimas reikalinga keliaropiui padidinti.

Ganson vėl Rengia Imtynes Kovo 19

Jack Ganson rengia kitas žymių ristikų imtynes pirmadienio vakare, Kovo 19, Public Hall apatinėje salėje.

Svarbiausioje poroje pastatytas milžinas Cliff Gustafson, kurio oponentas bus Lenkas milžinas, Stanley Mayselek.

Kitos poros bus: Bob Strangler Wagner, prieš Pete Schuk, Trečia pora, Indijonas Chief Bonnak prieš Lietuvį Juozą Komarą. Taigi Kamaras turės darbo su vienu tikrųjų Amerikos gyventojų.

Freddie Bozak imsis su St. Walker pirmutinėje poroje.

Imtynių pradžia lygiai 8:30 vakare.

KARIŲ ŽINIOS

Pfc Joseph Nemunaitis tapo sužeistas mušyje Vokietijoje, Vasario 10, kaip gavo žinią jo tėvai, Mr. ir Mrs. Skeraitis, 1434 E. 65th st. Jis turi namie brolių ir dvi seseris.

Jisai yra veteranas Aleutų salų apvalyme nuo Japonų.

Karys Jonas Jurgelis rašo iš Anglijos. Lankydamasis Londone sako buvo užėjęs Lietuvos Atstovybėn, pasikalbėjo su Ministru Balučiū. Susipažino su Londono Lietuvių parapijos klebonu Kun. Matulaičiu. Rašo, Londono Lietuviai rengia Vasario 16 minėjimą, bet jis negalės dalyvauti.

GAUKIT VELYKOMS

NAUJĄ AUTO PLATE

Kovo 31, prieš pat Velykas, bus paskutinė diena gauti sau 1945 automobilių laisvus.

Šių metų laisvų lentelė yra baltas dugnas, juodos raidės ir numeriai.

Dirvos ofise parduodama automobiliams laisvai, ateikit anksti nusipirkti, nereikės laukti eilės paskutinėmis mėnesio dienomis.

SUVIRS 1,000 akių asmenų Clevelande bus paimta į jiems pritaikytus darbus karo dirbtuvėse.

MIRIMAI

ZEMAITAITIENĖ Margaret, 55 m., nuo 144404 Westrop ave., mirė Kovo 12, palaidota 15 d. Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsiuvo Sv. Jurgio bažnyčioje. Liko vyras, Jokubas, ir brolis Karolis Staipaitis, iš Dayton, Ohio.

PALSIS Andrius, 65 m., nuo 1042 E. 77 st., mirė Vas. 27, palaidotas Kovo 3, North Royalton Community kapinėse; pamaldos atsiuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Karolina, du sūnai, Stasys ir Dr. Petras, 4 dukterys: Mrs. Julia Baranauškas, Mrs. Helen Baranauškas, Ona ir Petronėlė.

MONTVILLE Antanas, 65 m., nuo 1398 S. 65 st., mirė Kovo 7 d., palaidotas Kalvarijos kapinėse Kovo 10, pamaldos atsiuvo Sv. Jurgio bažnyčioje. Liko žmona, Frances, du sūnai, ir šešios dukterys. Prie to liko brolis Jonas, Montvilas, ir sesuo F. Levanavičienė.

SNIPURAS Jonas, 65 m., nuo 3134 Superior av., mirė Kovo 3, palaidotas Kovo 6, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsiuvo Sv. Juozapo bažnyčioje. Liko žmona, Antose, trys dukterys, ir du sūnai.

Visų šių laidojime pasitarnavo laidojimų direktorė Della Jakubs.

Prašo Atiduoti Senas Liekanas

CALL THE
SALVATION ARMY
HENDERSON 5357

Išvežimui jūsų senų laikraščių, knygų, magazinų, rubų, skarmų, rakandų ir kitų smulkų dalykų, taipgi ir metalo, telefonuokite: HENDERSON 5357.

GAUKIT AUTO LICENSE ANKSTI

PARDAVIMAS BAIGSIS KOVO-MARCH 31.

Gaukit automobiliui naujus 1945 laisvus anksti. Nelaikit mėnesio pabaigos. Kreipkitės tuojau į Oficiali Automobilių License Biurą —

DIRVOS OFISE 6820 Superior Ave.
Anna Karpus, Deputy Registrar.
Atdara 9 ryto iki 9 vakre. Uždaryta sekmadieniais.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Munich and Yalta

(From THE DETROIT TIMES, March 6, 1945)

PERHAPS it is only a figment of imagination that the disembodied spirit of Neville Chamberlain stalked the lobby of the House of Commons when British Foreign Minister Eden sought to picture the conference in the Crimea as a victory for freedom-loving nations.

On the other hand, might it not have been the restless soul of the former prime minister prompting members to question the results of a meeting whereat the destruction of Estonia, Latvia and Lithuania was cynically accepted as a fait accompli and the dismemberment of Poland was condoned on the flimsy promise that the surviving portion of the gallant ally would be permitted to choose its own government?

Might it not have been Chamberlain's ghost warning his countrymen that after consenting, under duress, to the dismemberment of only one nation he had returned from Munich with a piece of paper which, in good faith, he had waved before the welcoming multitude with the assurance "it means peace in our time".

Forsaken by his political associates, his name greeted derisively with the epithet of "appeaser", Neville Chamberlain went to his grave a discredited and broken-hearted man because he had yielded to threats and delivered over to destruction one small nation.

What a deadly parallel seems to exist in the return of Churchill and Roosevelt from Yalta, where the fate, not of one nation, but of a minimum of five was sealed and the memory of the seven million Poles who died fighting Hitler was consigned to oblivion.

EVEN as Chamberlain waved the paper he had executed with Hitler promising peace in our time, the king's first minister and the President waved the agreement for the meeting of the United Nations for April 25th which, in turn, will insure "peace in our time" by underwriting with the manpower and

resources of the democracies the slavery of the destroyed nations.

And, as if to add the ultimate in cynicism, it is simultaneously accepted as a fact that when the time is ripe Marshal Stalin will turn, with the acquiescence of the world's great democracies, repossess those portions of China which the czars had wrested from that hapless nation.

What of China's losses of millions of men and her anguish in seven years of war?

Well you must remember that in the words of President Roosevelt the Atlantic Charter was never really signed, and in the words of Prime Minister Churchill the Atlantic Charter "is a guide and not a rule".

At the moment, Foreign Minister Eden emphasizes the "Crimean Charter" is the rule, and the restless spirit of Chamberlain haunts the House of Commons.

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

IN HIS RECENT address Prime Minister Churchill said he has brought back an impression from the Crimean conference that "Stalin and other Soviet leaders wish to live in honorable friendship and equity with the Western democracies". The Russian Soviet Government, according to Mr. Churchill, is so strong on its given word that "no government stands on its obligations more solidly than the Russian Soviet Government".

The Lithuanians, the Latvians, the Estonians (and the Poles) could name many instances where the word of the Soviet Government is no more solid than the Kaiser's "scrap of paper".

WM. PHILIP SIMMS, in his column, compares the international conference at Mexico City with the conference at Yalta. He says, the conference in Mexico City was "a model of democracy in action". It pledged itself to "respect the individuality and independence of other members of the international community".

The conference at Yalta, on the other hand, showed no respect for the individuality and independence even of some of our allies, like Poland. It was strangely silent about Lithuania, Latvia and Estonia, whose liberties were suppressed by Russian "predatory activities" and "devious means".

MR. K. BALTRAMAITIS of Elizabeth, N. J., has published a list of 312 Lithuanian Americans who attained officers' rank in the armed forces of the United States. This is by no means a complete list. About 26 of them have already laid down their lives for their country, according to Baltramaitis' information.

POLES of New York City are making plans to transfer the statue of King Wladyslaw Jagiello from Flushing Meadow Park to Central Park and unveil it on July 15, the anniversary of the battle of Tannenberg (Gruenewald). This statue stood in the Polish Pavilion during the World's Fair.

All these ceremonies will remind the Lithuanians of what they gave to the Polish nation, since Jagiello was a Lithuanian Grand Duke, and the Tannenberg battle was mainly a Lithuanian affair, conducted by Jagiello's cousin Vytautas, Grand Duke of Lithuania.

LITHUANIAN Americans were sorry to learn of the death of Dr. Jonas Šliupas, who was forced to flee his native Lithuania during the second Soviet occupation of that country. He died in Nazi Germany, near the Swiss border.

Dr. Šliupas was one of the leaders who urged the Lithuanians to shake off their peasant attitudes of the Medieval times, and to rise as a modern, progressive, free nation. The most productive years of his

PARSIDUODA NAMAS E. 65th St. 1407-2 šeimų namas, gerame stovyje, parsiduoda tikrai už cash. Kreipkitės asmeniškai apžiūrėti. 1407 E. 65th St.

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF

by Japs in the early morning, Tech. Sgt. Henry G. Bohlen of Kansas leaped from his foxhole, killed six and wounded several more. That done he helped his buddies bring about the surrender of 125 and kill or wound another 45. Bravery won Bohlen a silver star. That kind of action will speed victory when supported by War Bond sales.

U. S. Treasury Department

long life (he was born in 1861) were spent in the United States.

MIEGAMAS KAMBARIS
Lietuvių name. Kreipkitės adresu
5704 Dibble Ave.

KRAUTUVĖ NUOMAI

1276 E. 71 Street, Lietuvių kaimynystėje. Kreipkitės tuoj pasiūlyti. G. Nakasian, sav. (13)

PARSIDUODA BALDAI

DINING Room Suite 8 smeta; ge-as Grand pečius, du patiesalai. Pamatyti galima 1605 Eddington Rd. prie Superior Rd. FA 1685. Pasiteiraukite 6412 Superior ave.

JONAS G. POLTER

Lietuvius

Namų Maliavotojas, Popieruotojas

Iki Balandžio 1, darbas daroma žemesne žiemos kaina. Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas POTomac 6899

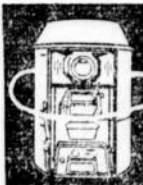
Gėlės Visokių Pavidalų Visiems Tikslams

Schultz - The Florist

8021 Superior Avenue

Randolph 0534

Paduokit savo užsakymą anksti VELYKŲ GELEMS puoduose ir Corsages.

MONCRIEF, Tai Didžiausia

Dolario Vertybė Furnasuose

Jūsų MONCRIEF Pardavėjas Jums Pasiūks

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakara

VYRAMS REIKMENYS

Velykoms ir Pavasariui Reikmenys

NAUJOS VASARINĖS SKRYBĖLĖS

Populiarėse naujose spalvose ir pavidaluose \$5 \$6 \$7
Gero darbo ir labai patogios.

Merrimac Skrybėlės \$2.95

Grazus Nauji Pavasariniai Kaklaraiščiai

Gera žinomy SILVO ir METCALF Brands \$1 iki 2.50
Grazių skaidrių spalvų ir rimtų pavyzdžių.

Vyrams ir Vaikams KELNĖS

Didelis pasirinkimas Išeiginių, Sporto 3.95 iki 8.50
ir Darbui kelinių įvairių tvirtų medžiagų.
Mieros, nuo 29 iki 48.

OHIO
1945